

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

27 באוקטובר 2008

408

כ"ח בתשרי התשס"ט

עמוד

הצעת חוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התשס"ט-2008 2

הצעת חוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התשס"ט-2008

פרק א': מטרה

מטרה

1. מטרתו של חוק זה הן:

(1) קביעת הסדרים אשר יאפשרו זיהוי ואימות זהות של תושבי ישראל באמצעות הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים בתעודת זהות ובמסמך נסיעה, באופן שימנע זיוף ושימוש בזהות אחרת, וכן קביעת השימושים המותרים באמצעים ובנתונים כאמור;

דבריו הסבר

תמימים, שעלולים "להידחות" בטעות כתוצאה מהשוואה ביומטרית, נמוכה יחסית (מחצי אחוז ועד 6% - תלוי בנסיבות).

היתרון בשימוש במאפיינים ביומטריים לצורך אימות או זיהוי בני אדם, מקורו בכך שמידע ביומטרי הוא מידע שאדם "נושא" עמו באופן תמידי, המהווה חלק ממנו, ואינו משתנה באופן קיצוני לאורך זמן; זאת, לעומת מידע מזהה אחר (כמו תעודת זהות במתכונתה כיום והפרטים המופיעים בה) העלול להיות חשוף לשינויים ולתיקונים במרמה, עם יכולת מוגבלת לגילוי הזיוף.

ואולם, בתכונה זו של הביומטריה טמונים גם סיכונים הכרוכים בהגנת פרטיותו של אדם, בין השאר בשל חוסר היכולת "לבטל" מידע ביומטרי לאחר שהופץ באופן בלתי הפיך. לפיכך קובע החוק המוצע הסדרים שמטרתם לשמור על פרטיות התושבים שמהם ניטלו אמצעי זיהוי ביומטריים לפי הוראותיו.

החוק המוצע מסדיר את הסמכות לנטילת אמצעים ביומטריים מתושבים לצורך הנפקת מסמכי זיהוי, הפקת נתונים ביומטריים מאמצעים אלה, הכללתם במסמכי זיהוי ובמאגר ביומטרי שינהל על ידי רשות שתוקם לצורך כך במשרד הפנים, והדרכים לברור ולאימות זהותו של אדם בדרך של השוואה ביומטרית מול מסמכי הזיהוי הביומטריים או מול המאגר הביומטרי.

כמו כן מסדיר החוק המוצע את אופן הטיפול במידע ביומטרי שניטל לפיו, העברתו אל המאגר הביומטרי וממנו, והשימוש בו, לרבות בידי משטרת ישראל ורשויות הביטחון, לצורך מימוש יעדיהם ותפקידיהם ובין השאר לצורך זיהוי תושבים, חקירת פשעים, סיכול פיגועים, הגנה מפני פגיעה בחיי אדם, וזיהוי נפגעים וחללים, והכל בהתאם להוראות המגבילות המוצעות בחוק. לאור העובדה כי מדובר במידע רגיש, כאמור לעיל, מסדיר החוק המוצע באופן מפורט ומחמיר את נושא הגישה למידע ואופן העברתו, תוך מתן מענה לנושאים של הגנת הפרטיות ואבטחת המידע.

נוסף על כך קובע החוק המוצע תיקון עקיף לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965 (להלן - חוק המרשם).

סעיף 1 החוק המוצע בא להתמודד עם הבעיות החמורות שמולן ניצבת מדינת ישראל בשנים האחרונות בתחום מסמכי הזיהוי המנופקים בידי משרד הפנים, ובין השאר: זיוף תעודות זהות, דרכון ותעודת מעבר (להלן - מסמכי זיהוי). ניפוק תיעוד כפול לאותו אדם, ו"גניבת זהות" של אדם בידי אדם אחר תוך שימוש בתיעוד הרשום על שם האדם שממנו נגנבה הזהות. תופעות אלה מאפשרות שימוש לרעה במסמכי הזיהוי לצורך הגירה בלתי חוקית, ביצוע עבירות פליליות וכלכליות ופעילות הפוגעת בביטחון המדינה.

מסמכי הזיהוי המנופקים כיום קלים לזיוף בידי גורמים עברייניים, המנסים לעתים להסתיע בעובדי המדינה לצורך כך. בשנים 2005 עד 2007 דווח למשרד הפנים על אבדן גניבה והשחטה של כ-150,000 תעודות זהות בשנה, שבשלהם הוגשו בקשות להנפקת תעודות זהות חדשות. במקרים רבים מדובר באבדן, בגניבה או בהשחטה שאירעו כמה פעמים לאותו תושב במהלך השנים האמורות. מנתוני משטרת ישראל עולה כי כ-52 אחוזים מבין מחליפי תעודות זהות בשנים 1995 עד 2006 הם בעלי עבר פלילי, מהם 10 אחוזים בעלי עבר פלילי של זיוף מסמכים והפצתם.

מטרת החוק המוצע לקבוע הסדרים אשר יאפשרו אימות זהות וזיהוי של תושבי ישראל תוך שימוש באמצעים ביומטריים ובנתונים ביומטריים שיופקו מהם, שייכללו במסמכי הזיהוי ובמאגר ביומטרי מרכזי, באופן שיקשה מאוד על זיוף התיעוד, ניפוק תיעוד כפול לאותו אדם ושימוש בזהות גנובה. האמצעים הביומטריים שאותם מוצע לכלול כאמור הם מאפיינים אנושיים פיזיולוגיים ייחודיים של אדם, הניתנים למדידה ממוחשבת (בחוק המוצע - תווי הפנים של אדם וטביעות שתי אצבעותיו המורות, שיהיו מוצגים בצורה של תמונה ממוחשבת). הנתונים הביומטריים שאותם מוצע לכלול כאמור הם אלה המופקים מהאמצעים הביומטריים ואשר באמצעותם יתאפשר זיהוי או אימות זהותו של אדם באופן ממוחשב או ממוחשב בחלקו.

הטכנולוגיה הביומטרית מאפשרת לאתר ולגלות "מתחזים" ברמת מהדמנות גבוהה של 0.01% (1:10,000), ובריזמינת הפגיעה הפוטנציאלית באזרחים או בתושבים

(2) הקמת מאגר מידע ביומטרי שיכלול אמצעי זיהוי ביומטריים שניטלו לצורך שילובם במסמכי זיהוי כאמור בפסקה (1), וכן נתוני זיהוי ביומטריים שהופקו מהם, וקביעת השימושים המותרים במאגר כאמור לרבות בידי משטרת ישראל ורשויות הביטחון;

(3) קביעת הסדרים הנדרשים לשם הגנת הפרטיות של תושבים שניטלו מהם אמצעי זיהוי ביומטריים לפי חוק זה, ובכלל זה לעניין דרכי הגישה למאגר ואבטחת המידע בו.

פרק ב': הגדרות

הגדרות

2. בחוק זה –

“אמצעי זיהוי ביומטריים”, “אמצעים ביומטריים” – תמונת תווי הפנים ותמונות שתי טביעות האצבעות המורות של אדם, שניתן להפיק מהן נתוני זיהוי ביומטריים;

“ביומטרי” – מאפיין אנושי פיזיולוגי, ייחודי, הניתן למדידה ממוחשבת;

“הנחיות הרשות” – הנחיות פנימיות שקבע ראש הרשות לפי סעיף 34(ג);

“ועדת השרים ליישומים ביומטריים” – ועדת השרים ליישומים ביומטריים שמונתה לפי סעיף 31;

“ועדת הכנסת ליישומים ביומטריים” – ועדת הכנסת ליישומים ביומטריים כמשמעותה בסעיף 32;

“חוק הגנת הפרטיות” – חוק הגנת הפרטיות, התשמ”א-1981¹;

“חוק המרשם” – חוק מרשם האוכלוסין, התשכ”ה-1965²;

“חוק שירות הביטחון הכללי” – חוק שירות הביטחון הכללי, התשס”ב-2002³;

דברי הסבר

על פי ההגדרה המוצעת למונח “אמצעי זיהוי ביומטריים” או “אמצעים ביומטריים”, המאפיינים הפיזיולוגיים הרלוונטיים לחוק המוצע הם תווי הפנים של אדם וטביעות שתי אצבעותיו המורות, שיהיו מוצגים בצורה של תמונה ממוחשבת. על פי המוצע בהצעת החוק, בשלב “ההרכשה”, דהיינו כאשר תושב מתייצב מול עובד משרד הפנים לצורך הנפקת מסמך זיהוי (להלן – שלב ההרכשה), יצולמו תווי פניו ויירשקו טביעות אצבעותיו באמצעות מכשור מתאים. התמונות המתקבלות מתהליך זה נקראות “דגימות ביומטריות (Biometric Samples)”. דגימות אלו יועברו לרשות שתוקם לצורך ניהול המאגר הביומטרי (להלן – הרשות). לצורך אחסון במאגר הביומטרי (להלן – המאגר). מהדגימות שבמאגר כאמור, יופקו תמונות נוספות, לצרכים האלה: קובץ של תמונה להכללה על גבי השכב שבמסמכי זיהוי בגודל ובאיכות הנדרשים לשם אימות זהות בעת ההשוואה הביומטרית מול מסמך הזיהוי; תמונה להדפסה על מסמכי זיהוי ועל רישיונות כלי ירייה בהתאם למאפייני ההדפסה הנדרשים, ותמונה להצגה על צג מחשב של עובדי משרד הפנים לצורך הצגה חזותית (ראו דברי הסבר לסעיפים 12 עד 14 המוצעים). ההבדלים בין תמונות אלה הם במאפייני הטכניים שלהן, ובין השאר ברזולוציה ובדחיסת המידע של הקובץ הממוחשב של

בנוגע להנפקת תעודת זהות שתבסס על טכנולוגיה של “כרטיס חכם”: תעודת הזהות תכיל שכב שבו ייכללו, נוסף על המידע הביומטרי המתואר לעיל, גם תעודות דיגיטליות לאימות ולחתימה אלקטרונית וחומר מחשב נוסף. הוספת מידע זה לתעודת הזהות והיכולות הטכנולוגיות שיהיו קיימות בשכב, יאפשרו לתושבי ישראל לבצע פעולות מול גורמי ממשלה באמצעים אלקטרוניים, ובכלל זה לחתום אלקטרונית על מסמכים וטפסים, במקום חתימה ידנית הנדרשת כיום, וזאת כחלק מתפיסת “ממשל זמין”.

סעיף 2 להגדרות “אמצעי זיהוי ביומטריים”, “ביומטרי” ו”נתוני זיהוי ביומטריים” – ביומטריה היא התחום המדעי, העוסק בזיהוי אוטומטי של בני אדם, המבוסס על אבחנה של מאפיינים התנהגותיים וביולוגיים (אנטומיים ופיזיולוגיים).

לעניין החוק המוצע, מוצע להגדיר את המונח “ביומטרי” באופן מצמצם, כמאפיין אנושי פיזיולוגי ייחודי של אדם, הניתן למדידה ממוחשבת. כאמור בדברי הסבר לסעיף 1 היתרון בשימוש במאפיינים ביומטריים לצורך אימות או זיהוי בני אדם, מקורו בכך שמידע ביומטרי הוא מידע שאדם “נושא” עמו באופן תמידי, המהווה חלק ממנו, ואינו משתנה באופן קיצוני לאורך זמן.

¹ ס”ח התשמ”א, עמ’ 128.

² ס”ח התשכ”ה, עמ’ 270.

³ ס”ח התשס”ב, עמ’ 179.

"יישומים ביומטריים" – נטילת אמצעים ביומטריים, הפקת נתונים ביומטריים ושימושים באמצעים ובנתונים ביומטריים, הכל לפי הוראות חוק זה;

"כללים" – הוראות שקבע ראש הממשלה לפי סעיף 34(ב);

"המאגר הביומטרי", "המאגר" – מאגר המידע שהוקם לפי סעיף 8;

"הממונה על יישומים ביומטריים" – הממונה על יישומים ביומטריים שמונה לפי סעיף 30;

"הממונה על הפרטיות" – הממונה על הפרטיות במאגר הביומטרי שמונה לפי סעיף 28;

"מסמך זיהוי" – תעודת זהות או מסמך נסיעה;

"מסמך נסיעה" – כהגדרתו בסעיף 6א(א) לחוק הדרכונים, התשי"ב-1952⁴;

"מרשם האוכלוסין" – כמשמעותו לפי חוק המרשם;

"נוהלי הרשות" – נהלים פנימיים שקבע ראש הרשות לפי סעיף 34(ד);

"נתוני זיהוי ביומטריים", "נתונים ביומטריים" – נתונים ביומטריים שהופקו מאמצעי זיהוי ביומטריים, שניתן לעשות בהם שימוש לצורך זיהוי או אימות זהותו של אדם באופן ממוחשב או ממוחשב בחלקו;

"רשויות הביטחון" – שירות הביטחון הכללי והמוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים;

"הרשות" – הרשות לניהול המאגר הביומטרי שהוקמה לפי סעיף 9;

"השר" – שר הפנים;

"תוצאת זיהוי" – תוצאת תהליך ההשוואה בין אמצעים ביומטריים שנטלו מאדם או נתונים ביומטריים שהופקו מהם, לבין אמצעים או נתונים ביומטריים הכלולים במאגר הביומטרי;

ד ב ר י ה ס ב ר

האמצעים הביומטריים. יצוין כי הנתונים הביומטריים כוללים גם נתונים טכניים הנדרשים לאחסון התבניות הביומטריות ברשומות מידע, לעיבודם ולהעברתם, על פי תקנים ישראלים ותקנים בין-לאומיים הקיימים בתחום זה, כגון על פי התקן הישראלי שאימץ את תקן Biometric Data Interchange Formats, ISO/IEC 19794 ובפרט חלקים 2, 3, 4 ו-8 לגבי טביעות אצבע וחלק 5 בעבור תווי פנים.

להגדרה "יישומים ביומטריים" – מוצע להגדיר את המונח "יישומים ביומטריים", כך שיכלול את כל הטיפול באמצעים הביומטריים ובנתונים הביומטריים לפי החוק המוצע, ובכלל זה נטילתם, ההשוואה הביומטרית הנעשית באמצעותם ותוצאת הזיהוי המתקבלת ממנה, וכל השימושים הנוספים בהם. במונח זה נעשה שימוש כדי להגדיר את תפקידם של "הממונה על יישומים ביומטריים" ושל "ועדת השרים ליישומים ביומטריים" ו"ועדת הכנסת ליישומים ביומטריים", כהגדרתם המוצעת (ראו גם דברי הסבר לסעיפים 30 עד 32 המוצעים).

להגדרה "תוצאת זיהוי" – מוצע להגדיר את המונח "תוצאת זיהוי" כתוצאה המתקבלת מהשוואה המתבצעת, ככלל, בין נתונים ביומטריים (תבניות ביומטריות), ובמקרים חריגים, בין אמצעים ביומטריים.

התמונה בהתאם לצורך, לדוגמה, קובץ של תמונה אופיינית של דגימה ביומטרית יכול להיות בגודל של מעל 100 KB; קובץ של תמונה אופיינית שתיכלל במסמך זיהוי יכול להיות בגודל של 18 KB עד 23 KB; וקובץ של תמונה אופיינית להצגה על גבי צג מחשב יכול להיות בגודל של 3 KB עד 5 KB. כל התמונות הללו כוללות בהגדרה "אמצעי זיהוי ביומטריים".

כמו כן מוצע להגדיר את המונח "נתוני זיהוי ביומטריים" או "נתונים ביומטריים" כאותם נתונים ביומטריים המופקים מאמצעי זיהוי ביומטריים ואשר באמצעותם נעשה זיהוי או אימות זהותו של אדם באופן ממוחשב או ממוחשב בחלקו, דהיינו – שבאמצעותם נעשית ההשוואה הביומטרית (Biometric Match).

הנתונים הביומטריים מתקבלים מתוך התמונות של תווי הפנים ושל טביעות האצבע, על ידי הפעלת אלגוריתם ממוחשב אשר מאתר ומפיק מהן "מאפיינים" שונים (features). לדוגמה: מתוך תמונת תווי הפנים יופקו נתונים ממוחשבים על העיניים, האף, הפה, לרבות "קואורדינטות" של מאפיינים אלה ביחס לתמונה, מתוך תמונת טביעת האצבע ייגזרו נתונים ממוחשבים שיתארו את הנקודות והקווים המופיעים בה. אוסף המאפיינים הללו הוא התבנית הביומטרית (template) של האדם שממנו נלקחו

⁴ ס"ח התשי"ב, עמ' 260.

”תושב” – מי שרשום במרשם האוכלוסין;
”תעודת זהות” – כמשמעותה בחוק המרשם.

פרק ג': נטילת אמצעי זיהוי ביומטריים

3. (א) עובד משרד הפנים שהשר הסמיכו לכך, מוסמך ליטול מתושב אמצעי זיהוי ביומטריים, לצורך הנפקת מסמך זיהוי לאותו תושב, שיכלול אמצעים כאמור או נתוני זיהוי ביומטריים שיופקו מהם, ובלבד שעובד משרד הפנים וידא ואימת קודם לכן את זהותו של אותו תושב.
- (ב) אמצעי זיהוי ביומטריים שניטלו לפי הוראות סעיף קטן (א) יועברו לרשות לצורך הפקת נתוני זיהוי ביומטריים והכללת האמצעים והנתונים הביומטריים במאגר הביומטרי כאמור בסעיף 8(א), וכן לצורך קבלת תוצאת זיהוי וקבלת אמצעים ונתונים ביומטריים לשם שילובם במסמך הזיהוי, לפי סעיף 12.

נטילת אמצעים
ביומטריים לצורך
הנפקת מסמך
זיהוי

ד ב ר י ה ס ב ר

תהליך הנפקת מסמך הזיהוי יחל בהתייצבותו של התושב לפני עובד משרד הפנים שהוסמך לכך כאמור, במקום שיוגדר לצורך כך. העובד ייטול מהתושב את האמצעים הביומטריים, ובלבד שקודם לכן בדק ואימת את ”הזהות” שאליה ישויכו האמצעים הביומטריים ושבעבורה יונפק מסמך הזיהוי. שלב זה הוא שלב חשוב ביותר מאחר שכל טעות בשיוך, או ביצוע התהליך שלא באיכות הנדרשת ושלא על פי ההנחיות, עלולה לגרום בהמשך לטעויות בזיהוי או באימות הזהות, ולתקלות שייגרמו עקב כך. לעניין זה יצוין כי שלב ההרכשה במשרד הפנים ילווה בהסבר ובהדרכה מתאימים לתושב שממנו ניטלים אמצעי הזיהוי הביומטריים, בדבר אופן ביצועו והמטרות שלשמן יישמשו אמצעים אלה.

לאחר שניטלו האמצעים הביומטריים מהתושב, הם יועברו לרשות, ולא ייאגרו במקום אחר במשרד הפנים, למעט למשך פרק הזמן הנדרש עד להעברתם למאגר. האמצעים הביומטריים שניטלו ייכללו במאגר, שם יופקו מהם נתונים ביומטריים, וכן אמצעים ביומטריים מתאימים, שיוחזרו למשרד הפנים לצורך הכללתם במסמכי הזיהוי כאמור בסעיף 12 המוצע (ראו דברי הסבר לסעיף האמור).

לצורך הבטחת שיתוף פעולה מצד התושבים מוצע לקבוע במפורש את חובתם לאפשר לעובד משרד הפנים ליטול מהם אמצעים ביומטריים לצורך הנפקת מסמך זיהוי. כמו כן, מוצע לקבוע כי לא יונפקו מסמכי זיהוי לתושבים שלא יאפשרו לעובד משרד הפנים ליטול מהם אמצעים ביומטריים. מכיוון שתושב חייב בקבלת תעודת זהות לפי חוק המרשם, מוצע לקבוע, במקביל, כי אי-שיתוף פעולה במקרה של הנפקת תעודה כאמור מהווה עבירה פלילית (ראו דברי הסבר לסעיף 29(א) המוצע).

בהתאמה למוצע בסעיף 3 להצעת החוק, מוצע בסעיף 36 להצעת החוק תיקון עקיף לחוק המרשם הקובע כי תעודת זהות תכלול, בין השאר, אמצעים או נתונים ביומטריים וכי על גבי התעודה תופיע תמונת תווי פניו של תושב, תוך ביטול כל פטור שניתן בעבר לאוכלוסיות שונות בנוגע לשילוב תצלומם בתעודת הזהות (ראו דברי הסבר לסעיף האמור).

במקרה של בקשה לאימות זהות, ההשוואה תהיה של תבנית אחת שניטלה מאדם, למול אותה תבנית שניטלה ממנו בשלב ההרכשה (בהנחה שידועה זהות התושב שלו שייכת התבנית). במקרה זה ”תוצאת הזיהוי” יכולה להיות ”חיובית” (כלומר – ההשוואה העלתה שמדובר באותו אדם) או ”שלילית” (כלומר – ההשוואה העלתה שאין המדובר באותו אדם).

במקרה של בקשה לזיהוי, ההשוואה תהיה של תבנית אחת שניטלה מאדם, למול כל התבניות הקיימות במאגר הביומטרי. במקרה זה ”תוצאת הזיהוי” תהיה, ככלל, ”רשימת מועמדים” (כלומר – רשימה של מספרי זהות של אנשים אשר התבניות שלהם השיגו את תוצאת הזיהוי הגבוהה ביותר למול התבנית הנבדקת). לעניין זה יצוין כי הרשימה יכולה להיות גם ”רשימה ריקה”, זאת במקרה שבו לא זוהה אף תושב שנמצא במאגר מול התבנית הנבדקת.

תוצאת זיהוי מבוססת על השוואה ממוחשבת, אך לעתים תיוסוף אליה התייחסות, הערה או סיכום של גורם אנושי, ואז היא יתייחסב ”ממוחשבת בחלקה” (ראו לעניין זה את הסיפה להגדרה ”נתונים ביומטריים”).

כמו כן, לעתים, תוצאת זיהוי תתקבל משילוב הבדיקה של שני אמצעים ביומטריים והנתונים המופקים מהם, לצורך העלאת רמת הדיוק המתקבלת בהשוואה המשולבת לעומת השוואת כל אחד מהם בנפרד. לדוגמה – בשלב ראשון תבצע השוואה ביומטרית של טביעות אצבע, תתקבל ”רשימת מועמדים” ראשונה ומצומצמת, ולאחר מכן תבצע השוואה ביומטרית של תווי פנים, רק בקרב רשימת המועמדים המצומצמת.

סעיף 3 מוצע לאפשר לשר הפנים להסמיך את עובדי הרשות לאוכלוסין, הגירה ומעברי גבול שבמשרד הפנים, העוסקים בהנפקת מסמכי זיהוי לתושבים לפי הוראות חוק המרשם או לפי הוראות חוק הדרכונים, ה”תשי”ב–1952 (להלן – חוק הדרכונים), ליטול אמצעים ביומטריים מתושב בשלב ההרכשה ולהעבירם למאגר הביומטרי, זאת לשם הנפקת מסמכי זיהוי אמין אשר יהיה קשה לזייפם, כמוסבר בהרחבה בדברי הסבר לסעיף 1.

(ג) תושב חייב לאפשר לעובד משרד הפנים ליטול ממנו אמצעי זיהוי ביומטריים לצורך הנפקת מסמך זיהוי, לפי הוראות סעיף קטן (א); סירב תושב לנטילת אמצעי זיהוי ביומטריים כאמור, לא יונפק לו מסמך הזיהוי.

(ד) אמצעי זיהוי ביומטריים שניטלו לפי הוראות סעיף קטן (א) לא ייאגרו באופן ממוחשב, למעט במאגר הביומטרי, מעבר לנדרש לצורך העברתם לרשות לפי הוראות סעיף קטן (ב). והם יימחקו לאחר שהרשות אישרה את קבלתם.

(א) בעלי התפקידים כמפורט להלן מוסמכים, לצורך אימות זהותו של אדם הנושא עמו מסמך זיהוי, במסגרת מילוי תפקידם לפי דין, ליטול ממנו אמצעי זיהוי ביומטריים ולהשוות אותם או את נתוני הזיהוי הביומטריים שהופקו מהם, לאמצעים או לנתונים הביומטריים הכלולים במסמך הזיהוי של אותו אדם:

(1) עובד משרד הפנים שהשר הסמיכו לכך;

(2) שוטר;

(3) סוהר;

(4) עובד רשות הביטחון שראש רשות הביטחון הסמיכו לכך;

(5) חייל כהגדרתו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955⁵, שהוסמך לכך לפי פקודות הצבא כהגדרתן בחוק האמור;

(6) ממונה ביטחון או מאבטח, כהגדרתם בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998⁶, של הגופים המנויים בפרטים 2 ו-3 בתוספת הראשונה לחוק האמור, ששר הביטחון הסמיכם לכך.

(ב) השר, בהסכמת ראש הממשלה ושר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות כי עובד בגוף ציבורי, שלצורך ביצוע תפקידו לפי דין נדרש לאמת זהותו של אדם, יהא רשאי, במסגרת מילוי תפקידו, ליטול מאדם אמצעי זיהוי ביומטריים ולהשוות אותם או את נתוני הזיהוי הביומטריים שיופקו מהם, לאמצעים ולנתונים הביומטריים הכלולים במסמך הזיהוי שנושא אותו אדם.

ד ב ר י ה ס ב ר

אצל עובד משרד הפנים (במשרדו), או על ידי מכשיר קריאה שיהיה משולב במכשיר נייד (לדוגמה – "מסופון" או אמצעי מחשב נייד אחר שיהיה בידי שוטר משטרת ישראל, או מכשיר קריאה שיונתן בניידת משטרה). ההשוואה תיעשה באופן מקומי ולא מול המאגר הביומטרי. תוצאת ההשוואה תתקבל בתוך פרק זמן קצר, עד שניות בודדות, על גבי צג מכשיר הבדיקה או עמדת המחשב. האמצעים והנתונים הביומטריים שיינטלו מהאדם הנבדק, יימחקו לאחר סיום ההשוואה וקבלת תוצאת הזיהוי. רמת הדיוק הצפויה, ברמת "שיעור קבלה מוטעה" של 0.01% (1 ל-10,000), היא של 94% עד 98%, תוך שימוש בהשוואת טביעות אצבע או תווי פנים, וזאת כתלות בין השאר באיכות המידע ובתנאי הסביבה של הבדיקה.

לסעיף קטן (ב)

נוסף על ההסמכה הקבועה בסעיף קטן (א) המוצע, מוצע לקבוע סעיף הסמכה אשר יאפשר את הרחבת השימוש במידע הביומטרי בדרך של השוואה כמתואר

סעיף 4 לסעיף קטן (א)

כדי לאפשר אימות זהות במסגרת השימוש השוטף של בדיקת מסמכי זיהוי הכוללים מידע ביומטרי, מוצע כי עובד משרד הפנים שהוסמך לכך על ידי השר, שוטר, סוהר, עובד רשות הביטחון שראש רשות הביטחון הסמיכו לכך, חייל שהוסמך לכך לפי פקודות הצבא, וכן ממונה ביטחון או מאבטח של הגופים המנויים בפרטים 2 ו-3 בתוספת הראשונה לחוק הסדרת הביטחון בגופים ציבוריים (משרד הביטחון ומפעיל מערכת הביטחון), שהוסמכו לכך בידי שר הביטחון, יהיו רשאים, במסגרת מילוי תפקידם על פי דין, ליטול אמצעים ביומטריים מאדם הנושא עמו מסמך זיהוי כדי שיהיה ניתן לבצע השוואה ביניהם ובין הנתונים הביומטריים שיופקו מהם, למידע הביומטרי הכלול במסמך הזיהוי שנושא עמו אותו אדם. השוואה זאת נעשית במתכונת של בדיקת "אדם מול מסמך זיהוי" ("אחד לאחד"), ולא מול המאגר הביומטרי. ההשוואה תיעשה על ידי מכשיר קריאה (reader), שיהיה מקושר לעמדת מחשב (לדוגמה:

⁵ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

⁶ ס"ח התשנ"ח, עמ' 348.

כאמור בסעיף קטן (א); בתקנות לפי סעיף קטן זה יפרט השר את התפקידים והסמכויות שלשם ביצועם רשאי אותו עובד לבצע נטילה והשוואה כאמור, ורשאי הוא לקבוע תנאים והגבלות שיחולו על אותו עובד לעניין זה; בסעיף קטן זה, "גוף ציבורי" – גוף כהגדרתו בפסקה (1) להגדרה "גוף ציבורי" שבסעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות, שמתקיים בו אחד מאלה:

- (1) מוטלת עליו חובה בחיקוק לאמת את פרטי הזיהוי של אדם עם פרטי הרישום המופיעים לגביו במרשם האוכלוסין;
- (2) מוטל עליו תפקיד בחיקוק, וביצוע תפקידו כאמור מחייב אותו לאמת את פרטי הזיהוי של אדם עם פרטי הרישום המופיעים לגביו במרשם האוכלוסין.
- (ג) אדם חייב לאפשר למי שמוסמך לכך לפי הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), ליטול ממנו אמצעי זיהוי ביומטריים לפי סעיף זה; סירב אדם לנטילת אמצעי זיהוי ביומטריים כאמור, יראו אותו כמי שלא הזדהה.
- (ד) אמצעי זיהוי ביומטריים שניטלו לפי הוראות סעיף זה ונתוני זיהוי ביומטריים שהופקו מהם, לא ייאגרו באופן ממוחשב, מעבר לנדרש לצורך השוואתם מול האמצעים והנתונים שבמסמך הזיהוי, והם יימחקו לאחר קבלת תוצאת ההשוואה.

5. הסמכויות הנתונות לפי סעיפים 3 ו-4 לעובד משרד הפנים שהשר הסמיכו לכך, יהיו נתונות לעובד משרד החוץ ששר החוץ הסמיכו לכך, לגבי תושב השוהה מחוץ לישראל, ויחולו על עובד משרד החוץ שהוסמך כאמור הוראות הסעיפים האמורים בשינויים שיקבעו השר ושר החוץ, בתקנות, באישור ועדת השרים ליישומים ביומטריים וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ככל שיקבעו.

הסמכת עובד משרד החוץ לגבי תושב השוהה מחוץ לישראל

ד ב ר י ה ס ב ר

התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין); במקרים שבהם מבקש תושב לקבל שירות הכרוך בהזדהות, אישית או פעולה כאמור בסעיף זה עשוי לגרום לגוף המינהלי לסרב לתת את השירות המבוקש.

לסעיף קטן (ד)

מוצע להבהיר כי השוואה כאמור בסעיף המוצע לצורך אימות זהות, תיעשה בדרך שלא תאפשר יצירת מאגר ממוחשב של המידע הביומטרי, וזאת כדי למנוע הקמת מאגר נוסף, אשר אינו כפוף לתנאים המחמירים אשר נקבעו בחוק המוצע, לנוכח רגישות המידע הביומטרי.

סעיף 5 מוצע כי הסמכויות שנקבעו בסעיפים 3 ו-4 המוצעים, דהיינו נטילת אמצעים ביומטריים לצורך העברתם לרשות לשם הכללתם במאגר הביומטרי והנפקת מסמך זיהוי (סעיף 3 המוצע) ולצורך אימות זהותו של תושב ביחס לאמצעים או לנתונים הביומטריים הכלולים במסמכי הזיהוי שהוא מציג (סעיף 4 המוצע) – יהיו נתונות לעובדי משרד החוץ שיוסמכו לכך בידי שר החוץ, לגבי תושבי ישראל השוהים בחו"ל. במקרים שבהם יש להנפיק לתושבים כאמור דרכון ותעודת מעבר, כהגדרתם בחוק הדרכונים (להלן – מסמכי נסיעה) שפג תוקפם, או שאבדו או נגנבו, או שלצורך קבלת שירות אחר נדרש לאמת את זהותם של אותם תושבים קודם מתן השירות, משמשים עובדי משרד החוץ כ"ורועו הארוכה" של משרד הפנים.

לעיל, גם בידי גופים ציבוריים נוספים הנדרשים לצורך ביצוע תפקידם לפי דין לאמת זהותו של אדם. עם זאת, לצורך הגבלת השימוש במידע הביומטרי ולאור היבטי הגנת הפרטיות, מוצע כי שימוש כאמור ייעשה רק בידי גוף ציבורי שהוסמך לכך בתקנות, תוך פירוט הסמכויות והתפקידים של הגוף האמור שלשם הפעלתם יותר שימוש כאמור, וקביעת תנאים והגבלות שיחולו על אותו גוף לעניין שימוש זה. יובהר, כי חריגה מסמכות כאמור מהווה עבירה פלילית לפי הוראות סעיף 29 המוצע. כמו כן במקרה של הרחבת השימוש במידע הביומטרי לפי הסעיף המוצע, יורחבו לפי העניין גם סמכויותיו של הממונה על היישומים הביומטריים, לפיקוח על גופים נוספים אלו לפי סעיף 30(ב)3 המוצע.

לסעיף קטן (ג)

מוצע לקבוע, בדומה לסעיף 3 המוצע, חובה מפורשת של התושב לשתף פעולה ולאפשר את נטילתם של האמצעים הביומטריים לצורך אימות זהותו. במקביל מוצע לקבוע כי תושב שלא ישתף פעולה במקרה זה, יראו אותו כמי שלא הזדהה. המשמעות המשפטית של קביעה זו יכולה להיות בין השאר, עבירה על הוראות סעיף 2 לחוק החוקת תעודת זהות והצגתה, התשמ"ג-1982; במקרים שבהם קיימת חובת הזדהות לפני רשות מוסמכת, ואדם לא יאפשר את נטילת האמצעים הביומטריים ממנו, הוא עלול לעבור עבירה בהתאם לסעיף 287 לחוק העונשין.

6. נטילת אמצעים ביומטריים לצורך השוואתם לאמצעים ולנתונים ביומטריים שבמאגר

(א) שוטר מוסמך, לצורך זיהוי או אימות זהות של אדם הנמצא לפניו, לרבות גופה, ליטול ממנו אמצעי זיהוי ביומטריים ולהעבירם לרשות לשם קבלת תוצאת זיהוי לפי הוראות סעיף 17, בהתקיים אחד מאלה:

(1) האדם אינו נושא מסמך זיהוי ונדרש לברר את זהותו או לאמת את זהותו;

(2) ההשוואה שנעשתה לפי הוראות סעיף 4 העלתה אי-התאמה בין אמצעי הזיהוי הביומטריים שניטלו מאותו אדם לפי הסעיף האמור או הנתונים הביומטריים שהופקו מהם, לבין האמצעים או הנתונים הביומטריים הכלולים במסמך הזיהוי שנושא אותו אדם.

(ב) אמצעי זיהוי ביומטריים שניטלו לפי סעיף זה לא ייאגרו באופן ממוחשב, מעבר לנדרש לצורך העברתם לרשות לפי הוראות סעיף קטן (א) והשוואתם לנתונים שבמאגר הביומטרי, והם יימחקו לאחר ביצוע ההשוואה וקבלת תוצאת הזיהוי.

7. אופן נטילת אמצעי זיהוי ביומטריים והשוואתם

נטילת אמצעי זיהוי ביומטריים והשוואתם לאמצעים ולנתונים ביומטריים שבמסמך זיהוי או שבמאגר הביומטרי, לפי הוראות פרק זה, יבוצעו בדרך ובמקום שיבטיחו שמירה על כבוד האדם ועל פרטיותו וימנעו פגיעה בהם במידה העולה על הנדרש.

פרק ד': הקמת המאגר הביומטרי וניהולו

8. המאגר הביומטרי

(א) השר יקים, במשרד הפנים, מאגר מידע ביומטרי אשר יכלול אמצעי זיהוי ביומטריים שניטלו לפי סעיפים 3 ו-5 ונתוני זיהוי ביומטריים שהופקו מהם.

(ב) האמצעים והנתונים הביומטריים יישמרו במאגר בנפרד ממספר זהותו במרשם האוכלוסין של התושב שאליו הם מתייחסים, אך יהיה ניתן לקשר ביניהם בדרך שתיקבע בכללים; המאגר לא יכלול פרטי רישום אחרים של התושב כמשמעותם בחוק המרשם וכל פרט מזהה אחר.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 8 מוצע כי שר הפנים יקים מאגר ביומטרי מרכזי, שיכלול את שני האמצעים הביומטריים, כלומר – תמונת תווי פנים ותמונות טביעות האצבע, של כל תושבי מדינת ישראל, ואת הנתונים הביומטריים אשר יופקו מהם.

הקמת המאגר הביומטרי על פי המוצע באה לשרת כמה מטרות: מטרה ראשונה היא לאפשר עריכת השוואה ביומטרית בין האמצעים הביומטריים שניטלו מתושב והנתונים שהופקו מהם לבין אלה הכלולים במאגר, וזאת בשלב ההרכשה ולפני הנפקת מסמכי הזיהוי, לשם מניעת הנפקת תיעוד כפול לאותו אדם.

מטרה שנייה היא לאפשר אימות זהות של אדם המבקש לחדש תיעוד, בחלוף מספר שנים, תוך השוואת האמצעים הביומטריים שניטלו ממנו והנתונים הביומטריים שיופקו מהם, אל מול האמצעים הביומטריים והנתונים הביומטריים שנאגרו במאגר במהלך ההרכשה הראשונה. השוואה כאמור אפשרית רק אם יישמר המידע המקורי במאגר הביומטרי. המטרה במקרה זה היא למנוע הנפקת תיעוד מזויף, תיעוד כפול או גניבת זהות.

מטרה שלישית היא לאפשר זיהוי של אדם אשר אין בידיו מסמך זיהוי או שהתעורר ספק לגבי זהותו לאחר הבדיקה מול מסמך הזיהוי שהוא נושא. גם מטרה זאת

סעיף 6 מוצע להסמיך את שוטרי משטרת ישראל ליטול אמצעי זיהוי ביומטריים ולהעבירם לרשות לצורך השוואתם אל מול האמצעים והנתונים הביומטריים שבמאגר הביומטרי וקבלת תוצאת זיהוי. זאת, במקרים שבהם נמצא לפני השוטר אדם שלא ניתן לקבוע את זהותו בוודאות בדרך אחרת, מכיוון שאותו אדם אינו נושא עמו תעודת זהות או מכיוון שבהשוואה הביומטרית שנעשתה בין אמצעי הזיהוי שניטלו מאותו אדם למסמך הזיהוי שברשותו, התגלתה אי-התאמה, המעלה חשש שמדובר במתחזה. האמור לעיל תקף גם כאשר נדרש שוטר לזהות גופה הנמצאת לפניו, בהתאמה המתחייבת.

לאחר סיום תהליך ההשוואה וקבלת תוצאת הזיהוי מהמאגר, בין אם היא מאשרת את החשד שהמדובר במתחזה ובין אם היא מפריכה אותו, בין אם היא מביאה לזיהוי האדם ובין אם לאו, קובע הסעיף המוצע חובה למחוק את המידע שהצטבר – הן את אמצעי הזיהוי הביומטריים שניטלו והן את הנתונים הביומטריים שהופקו מהם, זאת בשל רגישות המידע ולצורך הגנת הפרטיות.

סעיף 7 מוצע לקבוע כהוראה כללית את החובה לבצע את תהליך נטילת האמצעים הביומטריים והשוואתם לאמצעים או לנתונים הביומטריים שנכללים במסמך הזיהוי או במאגר, באופן שיבטיח שמירה על כבוד האדם ופרטיותו.

ג) המאגר יהיה חסוי ולא יימסר ממנו מידע או תתאפשר גישה אליו, אלא לפי הוראות חוק זה.

9. א) השר יקים, במשרד הפנים, רשות לניהול המאגר הביומטרי שתהא אחראית לניהול המאגר ובכלל זה להפקת נתונים ביומטריים מאמצעים ביומטריים שהועברו אליה, לעיבודם, להעברת מידע מהמאגר וכן לאבטחת המאגר, לאחזקתו ולטיפולו השוטף בו, הכל בהתאם להוראות לפי חוק זה.

הרשות לניהול המאגר הביומטרי

ד ב ר י ה ס ב ר

– זאת בשל האפשרות לשכפלו ולהעתיקו באופן בלתי חוקי, וכן מכיוון שלכאורה, לא ניתן לשחזר את המידע הגולמי מתוך התבנית. עם זאת לחלופה זאת כמה חסרונות: ראשית, אין כיום תקן אחיד לגבי מיצוי תבניות ביומטריות מהמידע הביומטרי הגולמי, והתוצאות שונות מאלגוריתם לאלגוריתם ומספק לספק; ומכאן ששמירת תבניות בלבד, תיצור תלות של המדינה בספק יחיד בהקמת המאגר ובאחזקתו, דבר שאינו נכון מקצועית וכלכלית. כמו כן, ידוע כיום כי ניתן באמצעים מסוימים ובמצבים מסוימים, לשחזר את המידע הגולמי גם מתוך נתוני התבנית; לגבי תווי הפנים, נדרש בכל מקרה לשמור את המידע המקורי כדי להציגו לבדיקה חוזתית כתמונה ולצורך הנפקת תיעוד; ולבסוף, בתהליך קבלת תוצאת הזיהוי, עשויה להידרש לעתים התמונה המקורית; לפיכך, חלופת השמירה על התבניות בלבד, לא נבחרה.

ההצעה להקמת המאגר הביומטרי לפי החוק המוצע הביאה בחשבון ושקללה את כל השיקולים הרלוונטיים, הנסיבות והתנאים הקיימים במדינת ישראל להקמתו של מאגר כאמור; זאת, בשים לב, מחד גיסא למטרות המוגדרות שנקבעו למאגר ולבעיות שהוא אמור לפתור, ומאידך גיסא, לסיכונים הנוצרים עקב הקמת המאגר מבחינת פגיעה פוטנציאלית בפרטיות. הסיכונים לפרטיות הקשורים במאגר נובעים באמור מהריכוז של המידע; מהעובדה שהמידע הביומטרי הוא "חד-ערכי", במובן שאינו ניתן "להחלפה" על ידי בעליו; מכך שהמאגר מכיל את המידע הביומטרי הגולמי ולא רק את התבניות הביומטריות, ולכן חשיפתו עלולה לגרום לתושב נזק בלתי הפיך; ומהניסיון דבר דליפת מידע ממאגרים. נוסף על כך, תיתכן פגיעה אפשרית בתושבים ממימים שהמערכת עלולה להציגם כ"חשודים" במצבים מסוימים, עקב מגבלות ההשוואה והדיוק של המערכות הביומטריות.

הוראות החוק המוצע לעניין השימוש במאגר והגנת הפרטיות באות לעגן הסדר מידתי ומאוזן המביא בחשבון את כל השיקולים האמורים. לאור התועלות הציבוריות המגוונות אשר ינבעו מהקמת המאגר, הרי שחרף הפוטנציאל לפגיעה העלול להיגרם אם ידלף מידע מן המאגר – הקמת המאגר אינה מהווה פגיעה העולה על הנדרש בזכויות יסוד. לכך יש להוסיף כמובן, את העובדה שהמדינה תיתן מענה אבטחתי הולם לסיכון הצפוי מהקמת המאגר, דבר שיקטין ביותר את פוטנציאל הפגיעה בזכויות, כגון הזכות לפרטיות.

סעיף 9 מוצע כי שר הפנים יקים רשות מוסמכת ונפרדת לעניין המאגר הביומטרי. מכיוון שהמדובר במאגר ייחודי, הכולל מידע ביומטרי רגיש בנוגע לכלל

אינה ניתנת לביצוע בלא קיומו של מאגר ביומטרי. הדבר נכון גם במקרים שבהם נדרש זיהוי של נפגעים וחללים עקב פיגוע המוני או אסון טבע.

הקמת המאגר תאפשר גם להסתייע בו לצורך גילוי, חקירה או מניעה של עבירות מסוג פשע או עוון, לצורך זיהוי ותפיסה של עבריינים שעברו עבירות כאמור, ולצורך סיכול פיגועים והגנה מפני פגיעה בחיי אדם, הכל בהתאם להוראות המגבילות הקבועות בחוק המוצע.

יצוין כי במרבית מדינות המערב (כולל בארה"ב ובמדינות האיחוד האירופי), לא נהוג לשמור מאגרי מידע ביומטריים לאומיים מרכזיים ומלאים של טביעות אצבע, לגבי כלל אזרחי המדינה (אך הדבר כן נהוג למשל לגבי אזרחים זרים המבקשים להיכנס לאותן מדינות). מאגרים של תמונות תווי פנים המשמשים גם ליישומים ביומטריים, קיימים בכמה מדינות בארה"ב (למשל, באילינוי, בטקסס, ועוד) בהקשר של בעלי רישיונות נהיגה, לצורך מניעת הנפקת תיעוד כפול.

משרד הפנים מעריך כי תהליך בדיקת אימות הזהות שמתבצע כיום לפני הנפקת תעודת זהות או מסמך נסיעה, אינו מהווה מחסום מספק בפני ניסיון לרכישת "זהות בדויה" לצורך פעילות עבריינית לסוגיה. המאגר הביומטרי, לעומת זאת, מהווה אמצעי טכנולוגי לאיתור תופעות מעין אלו ומניעתן. המשרד בחן חלופות להקמת המאגר, כמו – ביצוע בדיקות רקע במאגרי מידע חיצוניים, נוסף על בדיקה על בסיס מסמכים ותיעוד בלבד. גם לחלופות אלו ישנו לעתים מחיר של פגיעה בפרטיות, מאחר שהשמעות עשויה להיות הצלבת נתונים עם מאגרי מידע חיצוניים. בדיקה מול פרטים אישיים הנמצאים במאגרי מרשם האוכלוסין בלבד, עלולה להביא לתוצאות שאינן חד-משמעיות (מאחר שתושבים עשויים לשכוח פרט מסוים הרשום לגביהם במרשם האוכלוסין, גם שלא ככוונת זדון). בדיקות מעין אלו אינן מהוות בדיקה טכנולוגית בלתי תלויה ועלולות לגרום ל"התרעות שווא" לגבי הצפת מקרים חשודים. לפיכך, המסקנה היתה כי חלופות אלו אינן נותנות מענה באותה רמת מהימנות כמו בדיקה מול מאגר ביומטרי מרכזי. יודגש עם זאת שמשך הפנים ימשיך להקפיד על ביצוע תהליך אימות הזהות, בשלב ההרשמה, שהוא שלב קריטי בתהליך כולו.

חלופה נוספת שנבחנה, היתה הקמת מאגר ביומטרי שיכלול "תבניות" ביומטריות (templates) בלבד, בלא שמירת הדגימות הביומטריות הגולמיות בצורת תמונות (images). היתרון של חלופה זאת בכך שאינה מאפשרת שמירת המידע הגולמי אשר כולל נתונים רבים יותר לעומת התבנית, ואשר יוצר סיכונים בהקשר להגנה על הפרטיות

- (ב) השר, באישור הממשלה, ימנה את ראש הרשות, אשר יהיה אחראי לניהול הרשות ולביצוע תפקידיה לפי חוק זה; ראש הרשות יהיה עובד המדינה.
- (ג) עובדי הרשות יהיו עובדי המדינה והם יפעלו לפי הוראות ראש הרשות ובפיקוחו.
- (ד) לא יועסק עובד ברשות אלא אם כן עבר בדיקת התאמה ביטחונית כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי.

פרק ה': העברת מידע מהמאגר הביומטרי וגישה אליו

סימן א': הוראות כלליות

10. העברת מידע וגישה למאגר בהתאם להוראות החוק
- על אף הוראות פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות והוראות כל דין אחר, העברת מידע מהמאגר הביומטרי וגישה אליו מותרות בהתאם להוראות לפי חוק זה, בלבד.
11. גישה למאגר
- (א) ראש הרשות, באישור השר וראש הממשלה, יקבע בהנחיות הרשות את עובדי הרשות שתהיה להם הרשאת גישה למאגר הביומטרי, ורשאי השר לאפשר גישה כאמור לבעלי תפקידים נוספים החיוניים להפעלת המאגר אף אם אינם עובדי המדינה.
- (ב) בהנחיות הרשות כאמור בסעיף קטן (א) יקבע ראש הרשות תנאים והגבלות שיחולו על מורשי הגישה למאגר לפי הסעיף הקטן האמור. בכל הנוגע לגישה למאגר.
- (ג) קביעת מורשי הגישה למאגר לפי סעיף קטן (א), והתנאים וההגבלות שיחולו עליהם לפי סעיף קטן (ב), תיעשה באופן שיצמצם ככל הניתן את מספר המורשים כאמור ואת היקף המידע הנגיש.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 11 מוצע לקבוע כי הגישה למאגר תותר רק למי שתיתן לו הרשאת גישה לפי הסעיף המוצע, זאת בשל רגישות המידע הכלול במאגר. על פי המוצע ראש הרשות ייתן הרשאות גישה לעובדי הרשות שיקבע, שהם כאמור בסעיף 9(ג) המוצע, עובדי המדינה. נוסף על כך מוצע לאפשר לשר הפנים לתת הרשאות גישה גם לבעלי תפקידים נוספים החיוניים להפעלת המאגר, אף אם אינם עובדי המדינה (למשל יועצים מקצועיים או בעלי מקצוע בתחום המחשוב, שסייעו בתכנון, בפיתוח, בבדיקת המאגר ובאחזקתו). זאת כדי לאפשר ניהול ותפעול של המאגר על פי הסטנדרטים הגבוהים ביותר. תנאי מוקדם להרשאת גישה כאמור, גם למי שאינו עובד הרשות, הוא מעבר של בדיקת התאמה ביטחונית כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 (להלן – חוק שירות הביטחון הכללי). תנאי זה נדרש על פי הסעיף המוצע גם לגבי מי שמבצע פעולה המאפשרת גישה למאגר, גם אם אינו מורשה גישה בעצמו (למשל, עובד מקצועי המטפל בתחזוקת המערכת החשמלית ומיוזג האוויר באתר הרשות).

עוד מוצע כי ראש הרשות יקבע בהנחיות הרשות (שהן ההנחיות הפנימיות שקובע ראש הרשות לפי סעיף 34(ג) המוצע) (להלן – הנחיות הרשות), את ההסדרים לגבי הרשאות הגישה למאגר ואת התנאים וההגבלות שיחולו על מורשי הגישה.

הרשאות הגישה הן מרכיב חיוני באבטחת המידע ובהגנה על הפרטיות. הכוונה לצמצם למינימום האפשרי,

תושבי ישראל, יש להבטיח כי ניהולו ייעשה בידי גורם מקצועי בעל רמת אמינות גבוהה, ובנפרד ממאגרי מידע אחרים, כדוגמת מרשם האוכלוסין. מוצע כי הרשות תנהל באופן בלעדי את המאגר הביומטרי, תהיה אחראית לעדכונו, לאבטחתו, לאחזקתו ולתפעולו השוטף, תעביר מידע מהמאגר ותאפשר גישה אליו, בהתאם לקבוע בהוראות החוק המוצע.

מוצע כי ראש הרשות ימונה בידי שר הפנים באישור הממשלה, והוא יהיה עובד המדינה. ראש הרשות יהיה אחראי על ניהולה של הרשות ועל ביצוע תפקידיה כאמור בחוק המוצע. עוד מוצע כי עובדי הרשות עצמם יהיו עובדי המדינה, הכפופים לדינים החלים על עובדי המדינה ובכלל זה לכללי המינויים ולדיני המשמעת. העסקת עובדי הרשות תהיה רק לאחר שיעברו בדיקת התאמה ביטחונית, הכל לאור רגישותו של המאגר.

תפקודה המקצועי, התקין, המאובטח והמהימן של הרשות, הוא מרכיב מרכזי וחיוני בחוק המוצע לאכיפת ההוראות שעניינן הגנה על הפרטיות ואבטחת המידע.

סעיף 10 פרק ה' המוצע מסדיר את העברת המידע מהמאגר הביומטרי והגישה אליו. מוצע לקבוע בסעיף 10 המוצע, הוראה כללית ולפיה, העברת מידע מהמאגר הביומטרי וגישה אליו מותרות לפי הוראות החוק המוצע, בלבד. בהקשר זה מוצע לקבוע, כי הוראות החוק המוצע גוברות על הוראות פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות, העוסק במסירת מידע מגופים ציבוריים, והוראות כל דין אחר.

(ד) לא תינתן לאדם הרשאת גישה למאגר לפי סעיף זה ולא יבצע אדם פעולה המאפשרת גישה למאגר, אלא אם כן עבר בדיקת התאמה ביטחונית כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי.

סימן ב': העברת מידע מהמאגר למשרד הפנים

12. (א) הרשות תעביר לעובד משרד הפנים שהשר הסמיכו לכך, לצורך הנפקת מסמך זיהוי, תוצאת זיהוי של מי שניטלו ממנו אמצעי זיהוי ביומטריים לפי סעיפים 3 ו-5, וכן את האמצעים והנתונים הביומטריים לצורך הכללתם במסמך הזיהוי.
- (ב) אמצעים ונתונים ביומטריים שהועברו לעובד משרד הפנים לפי סעיף קטן (א) ישמשו לצורך הכללתם במסמך הזיהוי, בלבד.
13. (א) הרשות תעביר לעובד משרד הפנים שהשר הסמיכו לכך תמונת תווי פנים של תושב, לצורך הצגה חזותית של התמונה, הנדרשת במסגרת מילוי תפקידו.

ד ב ר י ה ס ב ר

במקרים מסוימים די בתמונה כזאת כדי לעורר חשד האם מדובר באדם הנכון; ומאידך, התמונה מאפשרת לאותו פקיד להניח שהוא אכן מטפל באדם הנכון, וזאת במגבלות יכולת הזיהוי וההשוואה האנושית של תמונות. במקרים מסוימים, התמונה תוכל לשמש את הפקיד לצורך טיפול שוטף בתיק האישי, כפי שכיום נהוג להיעזר, במידת הצורך, בתמונות הקיימות בתיק או במחשב, גם כאשר התושב אינו נמצא מול הפקיד, לדוגמה, לצורך בדיקת בקשה שהופנתה על ידי אותו תושב בעניינו.

יצוין כי התמונה שתועבר במקרה זה תהיה עיבוד של תמונת תווי הפנים המקורית שניטלה (הדגימה הביומטרית), לאחר שתעבור תהליך של דחיסה שיקטין את גודל הקובץ של התמונה, ובהכרח גם את החדות וכמות המידע שבה, כך שהתמונה תתאים להעברה ברשתות תקשורת עמוטות ולהצגה על צג מחשב.

מוצע לקבוע במפורש כי השימוש שיעשה בתמונה יהיה להצגה חזותית בלבד על ידי עובד משרד הפנים, בין אם התושב נמצא מולו ובין אם המדובר בבדיקה מול תיק אישי של תושב בלא נוכחותו. יובהר כי למרות תהליך העיבוד שתעבור התמונה לפני העברתה למשרד הפנים, עדיין יהיה ניתן לעשות בה שימוש לצורך השוואה ביומטרית, אם כי באיכות מופחתת. לפיכך קובע הסעיף המוצע, במפורש, איסור לבצע השוואה ביומטרית כאמור, ובמקביל נקבע בסעיף 15 המוצע איסור לאגור את תמונות תווי הפנים שיועברו וחובה למחוקן מיד בתום השימוש.

יצוין כי עובד משרד הפנים יוכל לבצע נוסף על האמור לעיל, אימות זהות ביומטרי על ידי שימוש במסמכי הזיהוי של התושב; השימוש האמור לעיל מאפשר בדיקה אשר תהיה חשובה בפרט במקרים שבהם מסיבה כלשהי, לא היה ניתן לבצע את השוואה ביומטרית מול מסמך הזיהוי (למשל כאשר קיימת תקלה בשבב שבמסמך הזיהוי הכולל את האמצעים והנתונים הביומטריים).

הן את מספר מורשי הגישה למאגר והן את היקף המידע הנגיש.

סעיף 12 סימן ב' לפרק ה' המוצע עניינו "העברת מידע מהמאגר למשרד הפנים". בסעיף 12 להצעת החוק מוצע לקבוע כי הרשות תעביר לעובד משרד הפנים שהשר הסמיכו לכך, לצורך הנפקת מסמך זיהוי, תוצאת זיהוי אשר תאשר את הנפקת מסמך הזיהוי או לחלופין, תדחה אותו. במקרה שבו האמצעים או הנתונים הביומטריים של התושב קיימים כבר במאגר, תחת זהות אחרת, ייפסק תהליך ההנפקה עד לאחר בירור העניין עד תומו. במקרה שבו תוצאת זיהוי מצביעה על כך שאפשר להנפיק את מסמך הזיהוי כמבוקש, תעביר הרשות לעובד משרד הפנים אמצעים ביומטריים מתאימים וכן נתונים ביומטריים שהופקו מהם, לצורך הכללתם במסמכי הזיהוי כנדרש. לעניין זה יצוין כי האמצעים הביומטריים שיועברו למשרד הפנים כאמור יכולים להיות שונים מאלה שניטלו מהתושב (כלומר – מהדגימה הביומטרית שניטלה ממנו), זאת לאחר שעברו תהליך של עיבוד המאפשר הכללתם במסמך הזיהוי (לדוגמה – דחיסתם לקובץ קטן יותר).

כמו כן מוצע לקבוע במפורש כי האמצעים והנתונים הביומטריים שהועברו לפי הסעיף המוצע לעובד משרד הפנים ישמשו אותו רק לצורך הנפקת מסמכי הזיהוי, וזאת נוסף לקביעה, בסעיף 15 המוצע, האוסרת אגירתם באופן ממוחשב והמחייבת את מחיקתם בתום השימוש בהם.

סעיף 13 מוצע לקבוע כי הרשות תעביר לעובדי משרד הפנים שיוסמכו לכך על ידי שר הפנים (ובעיקר לעובדי רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי גבול), לצורך עבודתם השוטפת והיעילה, תמונת פנים של תושב, השמורה במאגר הביומטרי, לצורך הצגה חזותית על גבי צגי המחשב של אותם עובדים. הצגה כאמור נדרשת במהלך העבודה השוטפת של פקיד קבלת קהל, כאשר תמונת התושב העומד מולו, מוצגת על צג המחשב ואותו פקיד יכול לבצע "זיהוי בעין" של האדם מול תמונתו שעל הצג.

14. העברת מידע לצורך הנפקת רישיון כלי ירייה
- (א) הרשות תעביר לעובד משרד הפנים שהשר הסמיכו לכך, לצורך הנפקת רישיון לפי חוק כלי הירייה, התש"ט-1949⁷, תמונת תווי פנים של תושב המבקש רישיון כאמור, לאחר שניתנה הסכמתו לכך.
- (ב) סירב מבקש הרישיון כאמור בסעיף קטן (א) להעברת תמונתו לפי הוראות אותו סעיף קטן, לא יונפק לו הרישיון.
- (ג) תמונה שהועברה לעובד משרד הפנים לפי סעיף קטן (א) תשמש לצורך הדפסתה על גבי הרישיון האמור באותו סעיף קטן, בלבד, ולא לשם השוואה ביומטריית כאמור בסעיף 4.
15. איסור אגירה וחובת מחיקה
- תוצאות הזיהוי וכן אמצעים ביומטריים ונתונים ביומטריים ובכלל זה תמונות תווי פנים, שהועברו למשרד הפנים לפי הוראות סימן זה, לא ייאגרו באופן ממוחשב, מעבר לנדרש לצורך השימוש בהם למטרה שלשמה הועברו, וימחקו לאחר תום השימוש בהם.
16. הגבלת העברה
- עובד משרד הפנים שהועבר לו מידע לפי הוראות סימן זה לא יעבירו לכל גורם אחר על אף האמור בכל דין, למעט למשטרת ישראל, לרשויות התביעה, לפרקליטות המדינה, לבית המשפט, ולגורמים אחרים האמונים על הליכי אכיפת החוק שיקבע שר המשפטים, בהתייעצות עם השר, בצו, ולצורך ביצוע תפקידיהם בלבד.
- סימן ג': העברת מידע מהמאגר למשטרת ישראל**
17. העברת תוצאת זיהוי לשוטר
- הרשות תעביר לשוטר, לפי בקשתו, תוצאת זיהוי המתייחסת לאמצעי זיהוי ביומטריים אשר נישטלו בידי השוטר מאדם לפי הוראות סעיף 6, בכפוף לכללים שייקבעו.

ד ב ר י ה ס ב ר

לבית המשפט ולגורמים נוספים האמונים על הליכי אכיפת החוק שייקבעו בצו על ידי שר המשפטים בהתייעצות עם שר הפנים, וזאת לצורך ביצוע תפקידיהם בלבד. כך למשל, במקרה שבו תוגש עתירה מינהלית נגד שר הפנים בניין אי-הנפקת מסמך זיהוי, יוכל משרד הפנים להעביר לפרקליטות המדינה, המייצגת את משרד הפנים בעתירה המינהלית, את המידע הרלוונטי שיש בידיו ואשר היווה בסיס להחלטה שלא להנפיק מסמך זיהוי לתושב.

סעיף 17 סימן ג' לפרק ה' המוצע עניינו "העברת מידע מהמאגר למשטרת ישראל". בסעיף 17 להצעת החוק מוצע לקבוע כי הרשות תהיה רשאית להעביר לשוטר אשר פנה לרשות בנסיבות המפורטות בסעיף 6 המוצע, תוצאת זיהוי מהמאגר, המתייחסת לאמצעי ביומטרי שניטל מאדם לפי הוראות אותו סעיף. תוצאת זיהוי זו תוכל לאפשר לשוטר לקבוע מיהו התושב העומד לפניו, או האם התושב העומד לפניו הוא אכן זה שאליו מתייחסים מסמכי הזיהוי שבידיו. בסעיף זה ייעשה שימוש למשל במצבים של אנשים הלוקים בזיכרוןם ונמצאים על ידי המשטרה ברחוב בלי שהם יכולים לספק מידע בדבר זהותם. האמור לעיל תקף גם כאשר נדרש שוטר לזהות גופה הנמצאת לפניו, בהתאמה המתחייבת.

אופן ההעברה יהיה בכפוף לכללים שיקבע ראש הממשלה לפי סעיף 34(ב) המוצע (להלן – הכללים).

סעיף 14 מוצע לקבוע כי הרשות תעביר למשרד הפנים תמונה מהמאגר לצורך הדפסתה על רישיון כלי ירייה, לפי חוק כלי הירייה, התש"ט-1949 (להלן – חוק כלי הירייה). יובהר כי במקביל לחוק המוצע יידרש תיקון לפי חוק כלי הירייה שיקבע את החובה להכללת תמונת בעל הרישיון על גבי הרישיון.

עוד מוצע לקבוע במפורש, בדומה לקביעה שבסעיף 13(ב) להצעת החוק, כי אין לעשות שימוש בתמונות שיועברו לפי הסעיף המוצע לשם השוואה ביומטריית.

סעיף 15 מוצע לקבוע איסור על אגירה באופן ממוחשב של אמצעים ונתונים ביומטריים כלשהם, על ידי משרד הפנים, מחוץ למאגר הביומטרי, ולחייב מחיקתם מהמדיה המגנטית שבה הוחזקו מחוץ למאגר, עם תום תקופת הזמן שבה נדרש לעשות בהם שימוש. מטרת הוראה זו היא למנוע יצירתם של מאגרים משניים של מידע ביומטרי במשרד הפנים, זאת בשל רגישותו של המידע הביומטרי.

סעיף 16 בשל רגישותו של המידע הביומטרי ולשם אבטחת המידע והגנת פרטיותם של התושבים שלגביהם מתייחס המידע, מוצע לקבוע הוראה האוסרת על עובד משרד הפנים שקיבל מידע מן המאגר בהתאם להוראות סעיפים 12 עד 14 המוצעים, להעבירו לגורם אחר. עם זאת מוצע לסייג איסור זה ולאפשר את העברת המידע למשטרת ישראל, לרשויות התביעה, לפרקליטות המדינה,

⁷ ס"ח התש"ט, עמ' 143.

18. (א) בית משפט שלום רשאי, לפי בקשה מאת קצין משטרה שהסמיך לעניין זה המפקח הכללי של משטרת ישראל, להתיר בצו לרשות להעביר למשטרת ישראל תוצאת זיהוי, וכן אמצעים ביומטריים או נתונים ביומטריים הכלולים במאגר הביומטרי, אם שוכנע, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי הדבר נדרש למטרה מהמטרות המפורטות להלן, ובלבד שאין בהעברת המידע כאמור כדי לפגוע במידה העולה על הנדרש בפרטיותו של אדם:

- (1) לצורך חקירת עבירה מסוג פשע או עוון, לרבות חקירה לצורכי חילוט רכוש הקשור בעבירה כאמור, ולצורך הליך פלילי בנוגע לאותה עבירה;
- (2) לצורך מניעת ביצוע עבירות מסוג פשע או עוון או סיכולן;
- (3) לצורך אימות או בירור זהותו של אדם, לרבות גופה, שזהותו אינה ידועה או מוטלת בספק, ולצורך איתור נעדרים או שבויים;
- (4) לצורך העברת המידע לרשות אכיפה מחוץ לישראל, אם הדבר דרוש למשטרת ישראל או לרשות האמורה, למטרה מהמטרות המפורטות בפסקאות (1) עד (3).

(ב) בקשה לפי סעיף קטן (א) תוגש בכתב ותיתמך בתצהיר; בבקשה יצינו בין השאר כל אלה:

- (1) פרטי זהותו, דרגתו ותפקידו של המבקש;
- (2) תמצית העובדות שעליהן מתבססת הבקשה;
- (3) תוצאת הזיהוי, האמצעים הביומטריים או הנתונים הביומטריים המבוקשים, והמטרות שלשמן הם נדרשים.

(ג) בית המשפט רשאי להורות לרשות להעביר לעיונו את המידע המבוקש, לפני שיחליט על מתן צו לפי סעיף קטן (א); מידע שהועבר לבית המשפט כאמור יועמד לעיונו בלבד, לא ייאגר ויימחק לאחר העיון בו.

ד ב ר י ה ס ב ר

המשטרה ורשויות האכיפה מחוץ לישראל עם גורמים עברייניים הנמצאים בארץ ובחו"ל. העברת המידע במקרים אלה מהווה אינטרס ציבורי מובהק.

מתן הסמכות בידי בית משפט השלום כמוצע, תוך הפעלת המבחנים השונים כמוצע, באים להבטיח כי בית המשפט, בבואו לדון בבקשות המשטרה, ישקול את השיקולים המתחייבים, תוך עריכת האיזונים שבין האינטרס הציבורי והסדר הציבורי, לבין פוטנציאל הפגיעה בפרטיות כתוצאה מהעברת מידע מהמאגר הביומטרי למשטרה. יצוין כי במקרה שבו מתבקשת העברת אמצעים ונתונים ביומטריים למשטרה קובע סעיף 18(ד) המוצע במפורש שהעברה זו תותר רק אם שוכנע בית המשפט כי אין אפשרות להשגת המטרה שלשמה נדרשים האמצעים או הנתונים כאמור, בדרך אחרת. הגבלה זו נובעת מכך שהעברה של מידע כאמור רגישה יותר מהעברה של תוצאת זיהוי בלבד, מאחר שהמדובר במידע הביומטרי הקשור חדי-ערכית אל התושב ושאינו ניתן לביטול או לשינוי, והוצאתו מחוץ למאגר עלולה להוות סיכון לפרטיותו של התושב.

סעיף 18 מוצע לקבוע הסדרים שיאפשרו העברת מידע מהמאגר הביומטרי (תוצאות זיהוי ואמצעים ונתונים ביומטריים). למשטרת ישראל, וזאת על פי צו מאת בית משפט השלום, בדומה לצו לפי סעיף 6 לחוק האונת סתר, התשל"ט-1979.

מוצע לקבוע, כי בית המשפט ייתן צו כאמור, אם שוכנע, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, שאין בהעברת המידע כדי לפגוע בפרטיותו של אדם במידה העולה על הנדרש, ושהדבר נדרש לצורך אחת המטרות המפורטות בסעיף המוצע: חקירת עבירות מסוג פשע או עוון, לרבות חקירה לצורכי חילוט רכוש הקשור בעבירה כאמור ולצורך הליך פלילי בנוגע לאותה עבירה, לצורך מניעת ביצוע עבירות מסוג פשע או עוון או סיכולן, ולצורך אימות או בירור זהותו של אדם, לרבות גופה, שזהותו אינה ידועה או מוטלת בספק ולצורך איתור נעדרים או שבויים.

עוד מוצע לקבוע כי לצורך המטרות המפורטות לעיל תוכל המשטרה לבקש צו להעברת מידע שתקבל מהמאגר, לרשויות אכיפה מחוץ לישראל. אפשרות זו נדרשת בשל היקף הפגיעה המחייבים מתן כלים מספקים להתמודדות

(ד) לא יורה בית המשפט לפי הוראות סעיף קטן (א) על העברת אמצעים או נתונים ביומטריים מתוך המאגר, אלא אם כן שוכנע, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, כי קיים אינטרס ציבורי חיוני המחייב זאת וכי אין אפשרות להשגת המטרה שלשמה נדרשים האמצעים או הנתונים כאמור, בדרך אחרת.

(ה) סירב שופט לתת צו כמבוקש בסעיף קטן (א), רשאי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו לערער על ההחלטה לפני נשיא בית המשפט המחוזי או שופט של בית המשפט המחוזי שנשיאו מינהו לכך.

(ו) ראש אגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל יגיש, מדי שישה חודשים, דין וחשבון ליועץ המשפטי לממשלה על הבקשות שהוגשו והצווים שניתנו לפי סעיף קטן (א).

משטרת ישראל רשאית לקבל מהרשות אמצעים ונתונים ביומטריים של אדם הכלולים במאגר הביומטרי, אף בלא צו של בית משפט לפי סעיף 18, לצורך חקירת חשד בדבר קבלת מסמך זיהוי או ניסיון לקבל מסמך זיהוי תוך מסירת פרטים כוזבים לעובד משרד הפנים בעת נטילת אמצעים ביומטריים מאותו אדם לפי סעיף 18(א)3, וזאת על סמך תלונה שהוגשה למשטרת ישראל בשל אותו חשד.

השר לביטחון הפנים ימסור, מדי שנה, דין וחשבון לוועדת הכנסת ליישומים ביומטריים, שיכלול את מספר הבקשות שהוגשו לרשות ולבית המשפט לפי סימן זה, ואת מספר הצווים שניתנו לפי סעיף 18, תוך ציון המטרות שלשמן ניתנו.

משטרת ישראל לא תמסור מידע שהועבר אליה לפי הוראות סימן זה לכל גורם אחר על אף האמור בכל דין, למעט לרשויות התביעה, לבית המשפט, למרכז הלאומי לרפואה משפטית, לרשויות הביטחון וכן לרשות אכיפה מחוץ לישראל שהותר להעביר אליה מידע לפי סעיף 18(א)4, הכל למטרות המנויות בסעיף 18(א)1 עד 3, בלבד, ובמסגרת מילוי תפקידיהם.

אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מהוראות לפי כל דין לרבות פקודות משטרת ישראל כהגדרתן בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971⁸, לעניין החזקה, שמירה, כהגדרתן בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971⁸, לעניין החזקה, שמירה,

19. העברת מידע לצורך חקירת חשד לקבלת מסמך זיהוי במרמה

20. דין וחשבון לוועדת הכנסת ליישומים ביומטריים

21. הגבלת העברה

22. שמירת דינים לעניין חומר חקירה וראיות בלהיך פלילי

ד ב ר י ה ס ב ר

ועל מספר הצווים להעברת מידע כאמור שניתנו לפי סעיף 18 המוצע, תוך ציון המטרות שלשמן ניתנו. הדיווח כאמור בא להבטיח שקיפות ובקרה של הרשות המחוקקת על פעילות הרשות המבצעת – משטרת ישראל.

סעיף 21 בשל רגישותו של המידע הביומטרי ולשם אבטחת המידע והגנת פרטיותם של התושבים שלגביהם מתייחס המידע, מוצע לקבוע הוראה האוסרת על המשטרה שקיבלה מידע מן המאגר בהתאם להוראות סעיפים 17 עד 19 המוצעים, להעבירו לגורם אחר. עם זאת מוצע לסייג איסור זה ולאפשר את העברת המידע לרשויות התביעה, לבית המשפט, למרכז הלאומי לרפואה משפטית ולרשויות הביטחון, וכן לרשויות האכיפה בחו"ל כמוצע בסעיף 18(א)4, וזאת למטרות המנויות בסעיף 18(א)1 עד 3, בלבד, ובמסגרת מילוי תפקידיהם.

סעיף 22 מוצע לקבוע כי אין בהוראות סימן ג' לפקד' המוצע כדי לגרוע מההסדרים השונים שנקבעו בדין לרבות בפקודות משטרת ישראל, לעניין החזקה, שמירה, העמדה לעיון או כל שימוש אחר בחומר חקירה או בראיות המוגשות לבית המשפט במסגרת הליכים פליליים.

סעיף 19 מוצע לאפשר למשטרת ישראל לקבל מידע מהמאגר לצורך חקירת חשד בדבר קבלת מסמך זיהוי או ניסיון לקבל מסמך זיהוי, תוך מסירת פרטים כוזבים לעובד משרד הפנים, בשלב ההרכשה. יובהר כי הצלחת שלב ההרכשה חיונית ליישום של החוק המוצע ולהפעלת המהלך של הנפקת מסמכי זיהוי אמנים לתושבי המדינה. במטרה למנוע כמה שיותר ניסיונות ליצור זהויות כפולות על ידי מסירת פרטים כוזבים במשרד הפנים בשלב הראשוני של ההרכשה והנפקת התיעוד, ומאחר שמדובר בעבירות המהוות ניסיון להונאה, וממילא ראיות הנוגעות לעניין נמצאות במאגר, הרי שבמטרה לאפשר חקירה מיטבית של החשדות במקרים אלה, מוצע לקבוע כי המשטרה תוכל לקבל מידע מהמאגר במקרים האמורים גם בלא קבלת צו מבית המשפט.

סעיף 20 מוצע לקבוע כי השר לביטחון הפנים ידווח, מדי שנה, לוועדת הכנסת ליישומים ביומטריים כמשמעותה בסעיף 32 המוצע (להלן – ועדת הכנסת ליישומים ביומטריים). על מספר הבקשות שהוגשו לרשות ולבית המשפט, להעברת מידע למשטרת ישראל מהמאגר

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

העמדה לעיון או כל שימוש אחר, בחומר חקירה כמשמעותו בסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982⁹, או בראיות המוגשות, במסגרת ההליך הפלילי, לבית משפט.

סימן ד': העברת מידע לרשויות הביטחון

23. הרשות תעביר לרשויות הביטחון מידע מתוך המאגר הביומטרי ותאפשר להם גישה למאגר, לצורך מימוש ייעודם ותפקידיהם; העברת המידע והגישה למאגר, תהיה על פי הכללים שייקבעו.
24. רשות ביטחון לא תמסור מידע שהועבר אליה לפי סימן זה לכל גורם אחר על אף האמור בכל דין, למעט לגורם שנקבע בכללים.

פרק ו': שמירת סודיות, אבטחה והגנה על פרטיות

25. (א) הכללים, וכן הנחיות הרשות ונוהלי הרשות העוסקים בעניינים הקשורים לפעילות רשויות הביטחון ולאבטחת מידע, הם חסויים וגילויים או פרסומם אסור; ראש הממשלה רשאי לאסור פרסומם של הוראות אחרות שנקבעו לפי חוק זה אם קיים לדעתו אינטרס ציבורי המחייב זאת.
- (ב) המלצות הממונה על יישומים ביומטריים לפי סעיף 30(ב) העוסקות בעניינים הקשורים לפעילות רשויות הביטחון או באבטחת מידע, הן חסויות וגילויין או פרסומן אסור.
- (ג) ראש הממשלה רשאי להתיר פרסום מידע האסור לפרסום לפי סעיף זה, וכן רשאי הוא לקבוע בתקנות הוראות בדבר מתן היתר לפרסום.
26. אדם שהגיעו לידיו תוך כדי מילוי תפקידו או במהלך עבודתו אמצעים ביומטריים שניטלו לפי חוק זה, נתונים ביומטריים שהופקו מהם או תוצאות זיהוי, וכן אדם שהגיע לידיו מידע אחר החסוי לפי חוק זה, לא ימסור ולא יגלה אותם לאחר ולא יעשה בהם כל שימוש, אלא לפי חוק זה ולצורך ביצוע תפקידו.
27. (א) אמצעים ונתונים ביומטריים הכלולים במאגר הביומטרי יישמרו בהתאם להוראות אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

ידי רשויות הביטחון במאגר ובאבטחת המידע, וכן בנוגע להמלצות הממונה על היישומים הביומטריים בעניינים אלה, זאת בשל רגישותם המיוחדת והצורך בהגנה מרבית על סודיותם. ההסדר המוצע דומה להסדר הקבוע בסעיפים 21 ו-22 לחוק שירות הביטחון הכללי.

סעיף 26 מוצע לקבוע חובת שמירת סודיות והגבלות על שימוש, שיחולו על מי שהגיעו לידיו, תוך כדי מילוי תפקידו, אמצעים ונתונים ביומטריים או תוצאות זיהוי לפי החוק המוצע, וכן על מי שהגיע לידיו מידע אחר החסוי לפי הוראות סעיף 25 המוצע. במקביל מוצע לקבוע, בסעיף 29(ב) להצעת החוק, כי הפרה של החובה וההגבלות האמורות מהווה עבירה פלילית.

סעיף 27 מוצע לקבוע הוראות לעניין אבטחת המידע הביומטרי המצוי במאגר. הוראות אלה נועדו להגן מפני זליגת המידע לגורמים שאינם מוסמכים

הוראה זו וההוראות סעיף 14 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996.

סעיף 23 סימן ד' לפרק ה' המוצע, עניינו "העברת מידע לרשויות הביטחון". בסעיף 23 להצעת החוק מוצע לקבוע כי לרשויות הביטחון תהיה גישה למאגר הביומטרי, לצורך מימוש ייעודם ותפקידיהם, ובין השאר לשם סיכול פיגועים והגנה מפני פגיעה בחיי אדם, וזאת על פי הכללים שייקבעו.

סעיף 24 מוצע להגביל את רשויות הביטחון בהעברת מידע שקיבלו לפי סעיף 23 המוצע, ולקבוע כי מידע כאמור לא יועבר לכל גורם אחר על אף האמור בכל דין, למעט לגורם שנקבע בכללים.

סעיף 25 מוצע לקבוע הוראות סודיות בנוגע לכללים, להנחיות ולנוהלי הרשות העוסקים בשימוש על

⁹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

- (1) בדרך שתבטיח הגנה מפני דליפת מידע מהמאגר או פריצה אליו, וכן מפני העברה, חשיפה, מחיקה, שימוש, שינוי או העתקה בלא רשות כדין;
- (2) בדרך שתמנע שימוש בהם בניגוד להוראות לפי חוק זה;
- (3) בדרך שתבטיח הגנה על פרטיותם של התושבים שהאמצעים והנתונים הביומטריים מתייחסים אליהם, ותאפשר בקרה ופיקוח אחר אופן השימוש במאגר, לרבות שימוש החורג ממסגרת ההרשאה לפי סעיף 11.
- (ב) פעולות המבוצעות במאגר יתועדו באופן שיאפשר פיקוח ובקרה על ביצוען.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מההוראות לפי חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998¹⁰, ולפי חוק הגנת הפרטיות.

28. השר, בהסכמת שר המשפטים, ימנה, מבין עובדי הרשות, ממונה על הפרטיות במאגר הביומטרי; הממונה על הפרטיות יפקח על שמירת הפרטיות של התושבים שאמצעי הזיהוי הביומטריים ונתוני הזיהוי הביומטריים שלהם כלולים במאגר, בהתאם להוראות לפי חוק הגנת הפרטיות ולפי חוק זה.

הממונה על הפרטיות

פרק ז': שונות

29. (א) המסרב לנטילת אמצעי זיהוי ביומטרי ממנו, לצורך הנפקת תעודת זהות, לפי הוראות סעיף 3(א), דינו – מאסר שנה.

עונשין

(ב) המוסר או המגלה אמצעים ביומטריים, נתונים ביומטריים, תוצאות זיהוי או מידע חסוי, בניגוד להוראות סעיף 26, או העושה בהם שימוש בניגוד להוראות אותו סעיף, דינו – מאסר שלוש שנים; עשה כן ברשלנות, דינו – מאסר שנה.

(ג) העורך השוואה בין אמצעים ביומטריים שניטלו מאדם או נתונים ביומטריים שהופקו מהם, לבין אמצעים או נתונים ביומטריים שבמסמך זיהוי, בלא סמכות לפי חוק זה, דינו – מאסר שלוש שנים.

(ד) המשיג מהמאגר הביומטרי, במישרין או בעקיפין, מידע שאינו זכאי לקבלו לפי חוק זה או העושה במאגר שימוש או פעולה שלא כדין, דינו – מאסר שבע שנים.

ד ב ר י ה ס ב ר

ולא כאשר המדובר בהנפקת מסמך נסיעה, שכן לפי חוק המרשם חלה על כל תושב החובה לקבל תעודת זהות, חובה שאינה קיימת ביחס למסמכי נסיעה. עוד יובהר, כי לעניין אי-מילוי חובת שיתוף הפעולה שנקבעה בסעיף 4(ג) לחוק המוצע, יראו את המסרב לכך כמי שלא הזדהה. במקרים מתאימים שבהם קיימת חובת הזדהה לפי דין יהיה ניתן להעמיד את המסרב לדין פלילי בהתאם לסעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין) שעניינו "הפרת הוראה חוקית".

בסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע כי המפר את חובת שמירת הסודיות וההגבלות על השימוש הקבועות בסעיף 26 המוצע, דינו – מאסר שלוש שנים, ואם העובר על הוראה זו עשה כן ברשלנות, דינו יהיה מאסר שנה. בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע כי מי שיבקש לבצע אימות או בירור זהותו של אדם שלא בדרכים שנקבעו בחוק, דינו – מאסר שלוש שנים. וכן מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ד) המוצע, כי מי שהשיג במישרין או בעקיפין מידע מהמאגר שלא כדין או שעשה שימוש במאגר שלא כדין, דינו – מאסר שבע שנים.

להשתמש בו, וכן להגן מפני שימוש במידע על ידי גורמים מוסמכים, שלא בהתאם להוראות החוק המוצע, ולמנוע פגיעה בפרטיות התושבים שהאמצעים והנתונים הביומטריים שלהם שמורים במאגר.

סעיף 28 מוצע כי מקרב עובדי הרשות ימונה ממונה על הפרטיות, אשר יפקח על שמירת הפרטיות בתפעול המאגר, בהתאם להוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הפרטיות) והוראות החוק המוצע. מטרת ההוראה למנות גורם מבקר בתוך הרשות, שיהיה מופקד על היבטי ההגנה על הפרטיות של התושבים שפרטיהם כלולים במאגר הביומטרי.

סעיף 29 הסעיף המוצע קובע הוראות עונשיות.

בסעיף קטן (א) מוצע לקבוע כי העובר על החובה לשתף פעולה עם עובד משרד הפנים בשלב נטילת האמצעים הביומטריים (שלב ההרכשה) שנקבע בסעיף 3(א) – דינו מאסר שנה. יובהר כי הוראה זו חלה רק לגבי אי-שיתוף פעולה במקרה של הנפקת תעודת זהות,

¹⁰ ס"ח התשנ"ח, עמ' 348.

30. (א) ראש הממשלה ימנה ממונה על היישומים הביומטריים; הממונה יהיה עובד משרד ראש הממשלה. הממונה על היישומים הביומטריים

(ב) תפקידיו של הממונה על היישומים הביומטריים הם:

(1) להמליץ על מדיניות כוללת בתחום היישומים הביומטריים, לרבות לעניין יעדים, מדדים, תקנים והנחיות בעניינים אלה;

(א) הקמה, תפעול, ותחזוקה של המאגר הביומטרי וגישה אליו;

(ב) פיתוח היישומים הביומטריים;

(ג) בקרה על היישומים הביומטריים והמאגר הביומטרי;

(2) להמליץ על מדיניות בתחום אבטחת המאגר הביומטרי, לרבות לעניין הנהלים ותקני האבטחה, ולמעט בעניינים המוסדרים בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998¹¹;

(3) לפקח על יישום הוראות חוק זה, והתקנות, הכללים, הנחיות הרשות ונוהלי הרשות אשר נקבעו מכוחו, וכן על פעולות ראש הרשות לפי חוק זה.

(ג) הממונה יביא את המלצותיו לפי סעיף קטן (ב) לפני ראש הממשלה, השר או ראש הרשות, לפי העניין, לפני קביעת תקנות לפי סעיף 34(ו)(1), כללים, הנחיות הרשות ונוהלי הרשות לפי חוק זה.

31. (א) הממשלה תמנה ועדת שרים ליישומים ביומטריים, אשר תפעל בשמה בעניינים שקבעה לצורך יישום ההוראות לפי חוק זה. ועדת השרים

(ב) ועדת השרים תהיה בת ארבעה חברים לפחות, והם: ראש הממשלה, השר, שר המשפטים והשר לביטחון הפנים.

(ג) ראש הממשלה יהיה יושב ראש ועדת השרים ליישומים ביומטריים, והשר – ממלא מקומו.

32. (א) ועדה משותפת של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת וועדת המשנה למודיעין ולשירותים חשאיים של ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, תשמש כוועדת הכנסת ליישומים ביומטריים; הוועדה האמורה תפעל בעניינים הנוגעים לפעילות רשויות הביטחון לפי חוק זה ולאבטחת מידע; יושב ראש הוועדה יהיה יושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת. ועדת הכנסת ליישומים ביומטריים

ד ב ר י ה ס ב ר

של המאגר, והצורך בקביעת הסדרים לעניין העברת המידע והשימוש במאגר בשים לב הן להיבטים הביטחוניים והן להיבטים של הגנת הפרטיות ואבטחת המידע.

סעיף 32 מוצע כי ועדה משותפת לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ולוועדת המשנה למודיעין ולשירותים חשאיים של ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, תשמש כוועדת הכנסת ליישומים ביומטריים לפי החוק המוצע. הוועדה תדון בעניינים הנוגעים לרשויות הביטחון ולאבטחת המידע לפי החוק המוצע, ובין השאר תאשר את הכללים הנקבעים מכוחו, וזאת בשל היבטיו הייחודיים של המאגר, כפי שתואר לעיל בדברי ההסבר לסעיף 31. מוצע לקבוע כי ישיבות הוועדה יהיו חסויות, אלא אם כן החליטה הוועדה אחרת, וזאת לאור ההיבטים הביטחוניים בעניינים שבהם היא תעסוק.

סעיף 30 בשל רגישותו של המאגר, מוצע כי ראש הממשלה ימנה ממונה על היישומים הביומטריים. הממונה יביא את המלצותיו לפני הגורמים השונים כאמור בחוק המוצע ויפקח על יישום הוראות החוק, התקנות, הכללים, הנחיות הרשות ונוהלי הרשות וכן על פעולות ראש הרשות. הממונה יהיה גוף מטה מנחה, שיתפקד כגורם מפקח ומבקר, אשר יבטיח את יישום המדיניות בנוגע ליישומים הביומטריים, כמפורט בסעיף המוצע.

סעיף 31 מוצע כי הממשלה תקים ועדת שרים מיוחדת, אשר בין חבריה יהיו ראש הממשלה שישמש כיושב ראש הוועדה, שר הפנים שישמש כממלא מקום יושב ראש הוועדה, שר המשפטים והשר לביטחון הפנים. הוועדה תדון בעניינים שייקבעו בידי הממשלה, לצורך יישום הוראות החוק המוצע, ובין השאר תאשר את התקנות והכללים הנקבעים מכוחו, וזאת בשל רגישות הנושא, ייחודו

¹¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 348.

(ב) ישיבותיה של ועדת הכנסת ליישומים ביומטריים יהיו חסויות, ופרסומם של הדברים שנאמרו או שנמסרו בהן אסור, אלא אם כן החליטה הוועדה אחרת, לאחר שמיעת עמדת ראשי רשויות הביטחון.

33. דיווחי ראש הרשות, רשויות הביטחון והממונה על הפרטיות

(א) ראש הרשות ידווח בכתב, מדי שנה, לשר, לממונה על היישומים הביומטריים, לרשם כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות (בסעיף זה – רשם מאגרי המידע) ולוועדת הכנסת ליישומים ביומטריים, על כל אלה:

(1) מספר הפניות מאת משטרת ישראל לרשות או לבית המשפט לצורך קבלת מידע מהמאגר לפי הוראות סימן ג' לפקדון;

(2) אירועים חריגים שאירעו במאגר הביומטרי בכל הנוגע לאבטחת המידע, לרבות ניסיונות לקבל מידע מהמאגר ממי שאינו מורשה לכך או להעביר מידע מהמאגר למי שאינו מורשה כאמור.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), ידווח ראש הרשות, בכתב, באופן מיידי, לגורמים המנויים באותו סעיף קטן, על כל אירוע חריג שיש בו משום חשש לדליפת מידע מהמאגר הביומטרי, ניסיון פריצה אליו או פגיעה בו, ועל הצעדים שנקטו בעקבות אותו אירוע.

(ג) רשויות הביטחון ידווחו בכתב, מדי שנה, לראש הממשלה ולוועדת הכנסת ליישומים ביומטריים, על מספר המקרים שבהם נעשה שימוש במאגר הביומטרי לצורך איתור חשודים בביצוע עבירות וסיכולן, ועל אירועים חריגים במהלך השימוש שנעשה על ידם במאגר הביומטרי.

(ד) הממונה על הפרטיות ידווח בכתב, מדי שנה, לשר, לשר המשפטים, לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ולרשם מאגרי המידע, על פעולותיו לפי חוק זה.

34. ביצוע, תקנות, כללים, הנחיות ונהלים

(א) השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת השרים ליישומים ביומטריים וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, למעט בעניינים הקבועים בסעיף קטן (ב). לרבות תקנות בעניינים כמפורט להלן:

(1) אופן נטילת אמצעים ביומטריים לפי חוק זה, לרבות נטילת אמצעים ביומטריים מאלה;

(א) מקטינים, מקשישים, ומאנשים עם מוגבלות;

ד ב ר י ה ס ב ר

הסדרים מיוחדים לקבוצות שונות של אוכלוסיה, ובין השאר לגבי קטינים, קשישים ואנשים עם מוגבלות, ולקבוע במפורש כי קביעת הסדרים כאמור לגבי נשים מוסלמיות ודרוזיות תיעשה תוך התחשבות ברגשות הדת והמסורת. יצוין כי במקביל להסמכה זו בוטל, בסעיף 36(2)(ב) להצעת החוק, הפטור משילוב תמונה בתעודת זהות שניתן למי שהצהירה כי אינה מצטלמת מטעמי דת (ראו דברי הסבר לסעיף האמור).

בסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע כי חקיקת משנה הנוגעת לפעילות רשויות הביטחון ולאבטחת מידע, הנדרשת לביצועו של החוק המוצע, תיקבע בכללים בידי ראש הממשלה, באישור ועדת השרים ליישומים ביומטריים וועדת הכנסת ליישומים ביומטריים ולאחר שנמסרה המלצת הממונה על יישומים ביומטריים.

בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד) מוצע לקבוע כי ראש הרשות רשאי, לאחר שנמסרה לו המלצת הממונה על יישומים

סעיף 33 מוצע לקבוע חובות דיווח מיוחדות בנוגע להעברת מידע מהמאגר והשימוש בו ובכל הנוגע לאירועים חריגים שאירעו במאגר, ובין השאר בכל מקרה של חשש לדליפה או ניסיון פריצה למאגר. זאת, לאור רגישותו של המאגר והחשיבות המיוחדת בשמירה על המידע הביומטרי המצוי בו. נוסף על כך, מוצע לקבוע חובת דיווח בנוגע לשמירה על הפרטיות בתפעול המאגר.

סעיף 34 מוצע לקבוע, בסעיף קטן (א), כי שר הפנים יהיה אחראי על ביצועו של החוק המוצע ולשם כך יהיה רשאי להתקין תקנות ביצוע, בין השאר לעניין אופן נטילת האמצעים הביומטריים, העברתם למאגר הביומטרי והפקת נתונים ביומטריים מהם. כמו כן יוסמך השר לקבוע הוראות לעניין אופן העברת מידע מהמאגר למשרד הפנים לפי הוראות סימן ב' לפקדון המוצע, ותדירות העברתו.

לעניין תקנות דבר נטילת אמצעים ביומטריים לפי החוק המוצע, מוצע להבהיר כי בסמכות שר הפנים לקבוע

- (ב) מנשים מוסלמיות ודרוזיות; קביעה כאמור תיעשה תוך התחשבות
ברגשות דת ומסורת;
- (2) דרכי פעולה במקרים שבהם לא ניתן ליטול מאדם אמצעים ביומטריים לפי
חוק זה, מסיבות בריאותיות או אחרות;
- (3) העברת אמצעים ביומטריים שניטלו לפי חוק זה, לרשות, והפקת נתונים
ביומטריים מהם;
- (4) העברת מידע מהרשות לעובדי משרד הפנים לפי סימן ב' לפק ה', ובכלל
זה אופן העברת המידע ותדירות ההעברה.
- (ב) ראש הממשלה רשאי, באישור ועדת השרים ליישומים ביומטריים וועדת הכנסת
ליישומים ביומטריים ולאחר שנמסרה לו המלצת הממונה על יישומים ביומטריים לפי
סעיף 30(ג), לקבוע כללים לביצועו של חוק זה בכל הנוגע לפעילות רשויות הביטחון
ולאבטחת מידע.
- (ג) ראש הרשות רשאי, באישור השר וראש הממשלה, ובעניינים הנוגעים לפעולות
רשויות הביטחון – באישור ראש הממשלה, לאחר שנמסרה לו המלצת הממונה על
יישומים ביומטריים לפי סעיף 30(ג), ובכפוף להוראות חוק זה ולתקנות ולכללים שהותקנו
מכוחו, לקבוע הנחיות פנימיות, בכתב, בכל עניין הנוגע למילוי תפקידי הרשות.
- (ד) ראש הרשות רשאי, לאחר שנמסרה לו המלצת הממונה על יישומים ביומטריים
לפי סעיף 30(ג), ובכפוף להוראות חוק זה, לתקנות, לכללים ולהנחיות הרשות שהותקנו
מכוחו, לקבוע נהלים פנימיים, בכתב, בכל עניין הנוגע לניהול הרשות, להפעלתה
ולאופן מילוי תפקידיה.
- (ה) השר רשאי, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת השרים ליישומים ביומטריים
וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע תקנות לעניין דרך פעולתו של הממונה
על הפרטיות.
- (ו) (1) השר רשאי, בהסכמת השר לביטחון הפנים, בהתייעצות עם שר המשפטים
ובאישור ועדת השרים ליישומים ביומטריים וועדת החוקה חוק ומשפט של
הכנסת, לקבוע תקנות בכל הנוגע להעברת מידע מהרשות למשטרת ישראל
לפי סימן ג' לפק ה', ובכלל זה לעניין אופן העברת המידע ומחיקתו לאחר תום
השימוש בו; תקנות לפי פסקה זו יותקנו לאחר שנמסרו לשר המלצות הממונה
על היישומים הביומטריים לפי סעיף 30(ג) והמלצות הממונה על הפרטיות.
- (2) השר לביטחון הפנים רשאי, בהתייעצות עם השר ושר המשפטים ובאישור
ועדת השרים ליישומים ביומטריים וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע
בתקנות הוראות לעניין אופן הטיפול במידע שהועבר למשטרת ישראל לפי
סימן ג' לפק ה'.

ד ב ר י ה ס ב ר

ביומטריים וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת להתקין
תקנות ביחס לפעולות הממונה על הפרטיות במאגר, זאת
כדי להבטיח מינהל תקין ולוודא כי פעולות הממונה ישיגו
את המטרה של הגנת הפרטיות במאגר.

כמו כן, בסעיף קטן (ו) מוצע לקבוע הסמכה להתקנת
תקנות בכל הנוגע להעברת מידע מהמאגר למשטרה על
פי סימן ג' לפק ה' המוצע. בכלל זה מוצע לאפשר קביעת
הסדרים לעניין אופן העברת המידע ומחיקתו לאחר תום
השימוש בו ולעניין אופן הטיפול במידע לאחר שהועבר
למשטרה כאמור.

ביומטריים, לקבוע את הנחיות הרשות (באישור השר וראש
הממשלה ובעניינים ביטחוניים – באישור ראש הממשלה
בלבד) ואת נוהלי הרשות, בכל עניין הנוגע לרשות,
לניהולה, להפעלתה ולמילוי תפקידיה.

יצוין כי ההסמכה הקבועה בסעיפים קטנים (א) עד (ד)
להתקנת תקנות, כללים, הנחיות והוראות, והמדרג ביניהם,
דומים להסדר הקבוע בסעיף 21 לחוק שירות הביטחון הכללי.

עוד מוצע בסעיף קטן (ה), להסמיך את שר הפנים,
בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת השרים ליישומים

- פרסום מידע חסוי ואחריות
35. (א) הכללים, וכן הנחיות הרשות, נוהלי הרשות וכל הוראה אחרת החסויים לפי סעיף 15, אינם טעונים פרסום ברשומות או פרסום פומבי אחר.
- (ב) אופן שמירתם של כללים, הנחיות הרשות, נוהלי הרשות והוראות אחרות, שלא פורסמו לפי הוראות סעיף קטן (א), לרבות הגדרת סיווגם והפצתם, ייקבע בכללים, בהנחיות, בנהלים או בהוראות כאמור, בהתאמה.
- (ג) לא יישא אדם באחריות פלילית או משמעתית לפי כללים, הנחיות הרשות, נוהלי הרשות או הוראות אחרות, שלא פורסמו, אלא אם כן הובאו לידיעתו בדרך אחרת כפי שקבע ראש הממשלה או ראש הרשות, לפי העניין.

פרק ח': תיקונים עקיפים, תחילה ותחולה

- תיקון חוק מרשם האוכלוסין
36. בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965 –
- (1) בפרק ד', לפני סעיף 24 יבוא:
- "הגדרות 223. בפרק זה –
- "אמצעי זיהוי אלקטרוני" – מידע המאפשר זיהוי ייחודי ובלעדי של תושב, בעל מאפיינים שקבעו שר הפנים ושר המשפטים לפי סעיף 25(ג);
- "חוק חתימה אלקטרונית" – חוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001¹²;
- "מידע" ו"חומר מחשב" – כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995¹³;
- "תעודה אלקטרונית לאימות" – מסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, שהנפיק שר הפנים בהתאם להוראות שקבע יחד עם שר המשפטים לפי סעיף 25(ג), המאשר כי אמצעי זיהוי אלקטרוני מסוים הוא של אדם מסוים";
- (2) בסעיף 25 –
- (א) בכותרת השוליים, בסופה יבוא "וחומר מחשב הכלול בה";
- (ב) האמור בו יסומן "(א)" ובו, במקום "לכל תעודה יוצמד תצלום של בעל התעודה, חוץ מהתעודה של אישה שהצהירה שאינה מצטלמת מטעמי דת" יבוא "על גבי כל תעודה תופיע תמונת תווי הפנים של בעל התעודה";

דברי הסבר

- סעיף 35 מוצע לקבוע כי הכללים, ההנחיות והנהלים החסויים לפי סעיף 15 המוצע, אינם טעונים פרסום וכי אופן שמירתם ייקבע בהוראות מתאימות. עם זאת מוצע להבהיר כי לא יישא אדם באחריות פלילית או משמעתית לפיהם אלא אם כן הובאו לידיעתו בדרך אחרת. הוראה זו דומה להוראת סעיף 22 בחוק שירות הביטחון הכללי.
- סעיף 36 מוצע לתקן את חוק המרשם כדי להתאימו להסדר המוצע בהצעת החוק וכן לתכליות נוספות של שימוש בתעודת הזהות לצורך חתימה אלקטרונית ויישומי "ממשל זמין" (ראו דברי הסבר לסעיף 1). על פי
- התיקונים המוצעים תתבסס תעודת הזהות על "כרטיס חכם" שיאפשר לתושבי ישראל לבצע פעולות מול גורמי ממשלה באמצעים אלקטרוניים, הן לצורך אימות אלקטרוני בהזדהות מול מערכות ומאגרי מידע ממשלתיים, והן לצורך חתימה אלקטרונית על מסמכים וטפסים במקום חתימה ידנית הנדרשת כיום, וזאת כאמור כחלק מתפיסת "ממשל זמין".
- לפסקאות (1) ו-(2)
- מוצע לקבוע, בפסקה (2)ב, כי תעודת הזהות תכלול הדפסה חיצונית של תמונת תווי פנים של כל תושב, תוך ביטול הפטור שניתן בעבר לאוכלוסיות שונות בנוגע למסירת

¹² ס"ח התשס"א, עמ' 210.

¹³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

"(ב) תעודת הזהות תכלול שבב שבו ייכלל חומר מחשב כמפורט להלן:

(1) אמצעי זיהוי ביומטריים או נתוני זיהוי ביומטריים, כהגדרתם בחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התשס"ח-2008; אמצעים או נתונים ביומטריים כאמור יישמרו בשבב באופן שתאפשר גישה אליהם בהתאם להוראות החוק האמור, בלבד;

(2) תעודה אלקטרונית לאימות ואמצעי זיהוי אלקטרוני; תעודה ואמצעי כאמור יישמרו בשבב באופן שתאפשר גישה אליהם בידי בעל התעודה בלבד או בהרשאתו;

(3) לפי בקשתו של בעל התעודה – אמצעי חתימה, אמצעי לאימות חתימה ותעודה אלקטרונית, כהגדרתם בחוק חתימה אלקטרונית; אמצעים ותעודה כאמור יישמרו בשבב באופן שתאפשר גישה אליהם בידי בעל התעודה בלבד או בהרשאתו;

(4) פרטים נוספים שיקבע שר הפנים בתקנות; בתקנות לפי פסקה זו יקבע שר הפנים, בהתייעצות עם שר המשפטים, את אופן שמירת הפרטים שקבע, בשבב.

(ג) שר הפנים ושר המשפטים יקבעו הוראות לעניין אופן הנפקת תעודות אלקטרוניות לאימות והמאפיינים של אמצעי זיהוי אלקטרוניים, שייכללו בשבב לפי סעיף זה, ודרכי אבטחתם ואבטחת חומר מחשב אחר הכלול בשבב האמור;

ד ב ר י ה ס ב ר

שיטה זאת, מיוצר צמד "מפתחות", האחד נקרא "המפתח הפרטי" והשני נקרא "המפתח הציבורי". צמד המפתחות ייווצר על השבב שיהיה בתעודת הזהות. "המפתח הפרטי" יוחזק במקום מאובטח על השבב, לא יצא בשום מקרה מהשבב, ובאמצעותו יתבצע האימות האלקטרוני. "המפתח הציבורי" ייחתם על ידי "גורם אמון" (Trusted Third Party) מטעם משרד הפנים, אשר בחתימתו זו יאשר את זיהוי האדם שלו שייכת התעודה האלקטרונית לאימות.

בחוק המוצע "המפתח הפרטי" הוא "אמצעי זיהוי אלקטרוני" כהגדרתו בפסקה (1) של סעיף 36 המוצע. המאפיינים של אמצעי הזיהוי האלקטרוני ייקבעו בפירוט בידי שר הפנים ושר המשפטים, בתקנות. "המפתח הציבורי" ייכלל ב"תעודה אלקטרונית לאימות" המוגדרת באותה פסקה כמסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001 (להלן – חוק חתימה אלקטרונית), המאשר כי "אמצעי זיהוי אלקטרוני" מסוים הוא של אדם מסוים. אופן הנפקת התעודה האלקטרונית ייקבע בידי שר הפנים ושר המשפטים, בתקנות.

פעולת השימוש באמצעי הזיהוי האלקטרוני, ואימות היות המשתמש באמצעותה דומה במהותה הטכנולוגית לתהליכים המשמשים לחתימה אלקטרונית לפי חוק חתימה אלקטרונית; ואולם התכלית המשפטית של השימוש בטכנולוגיה זו בחוק המוצע אינה כתחליף לחתימה בעלת

תצלום ושילובו בתעודת הזהות. מוצע לבטל את הפטור האמור בשל החשיבות שישנה למסמכי הזיהוי ולשימוש בתמונת בעל התעודה לצורך אימות "בעין" של זהותו, גם בלא שימוש באמצעי זיהוי ביומטריים, על ידי שוטר, פקיד משרד הפנים, וכל גורם אחר המשתמש בתעודת הזהות לזיהוי על פי חוק. יצוין כי במקביל לביטול הפטור כאמור, הוסמך שר הפנים בסעיף 34(א)1 המוצע לקבוע הוראות מיוחדות לעניין נטילת אמצעים ביומטריים מנשים דרוזיות ומוסלמיות, תוך התחשבות ברגשות דת ומסורת.

בפסקה (2)ג) מוצע לקבוע כי תעודת הזהות תכלול שבב אלקטרוני אשר בו ייכלל חומר מחשב (מידע ותוכנות), כדלקמן:

(1) אמצעי זיהוי ביומטריים או נתוני זיהוי ביומטריים, כאשר בכל הקשור לאופן השמירה והגישה למידע, יחולו ההסדרים הקבועים בחוק המוצע. יצוין כי עדיין לא נקבע אם ייכללו בתעודת הזהות הן אמצעי הזיהוי והן נתוני הזיהוי, ואם ההשוואה הביומטרית תיערך על התעודה או מחוץ לתעודה, ואולם החוק בנוסחו המוצע, מאפשר מימוש של כל אחת מהחלופות, ואינו מוגבל לאחת מהן;

(2) אמצעי זיהוי אלקטרוני ותעודה אלקטרונית לאימות, המאמתות אותו, שיאפשרו זיהוי ייחודי של בעל התעודה. זיהוי ייחודי זה מתאפשר על בסיס שיטת "המפתח הציבורי", שהיא שיטה מתחום תורת ההצפנה. על פי

(3) אחרי סעיף 28 יבוא:

"חובות בעל תעודת 28א. תושב שהונפקה לו תעודת זהות חייב – זהות

(1) לנקוט אמצעים סבירים לשם שמירה על תעודת הזהות שהונפקה לו ולשם מניעת שימוש לרעה בתעודה האלקטרונית לאימות ובאמצעי הזיהוי האלקטרוני הכלולים בשבב שבתעודת הזהות;

(2) להודיע לפקיד רישום או למי שיקבע שר הפנים, בדרך שיקבע, מיד כשנודע לו כי נפגעה שליטתו בתעודת הזהות או במידע השמור בה.

אחריות לשימוש בתעודת זהות 28ב. תושב שהונפקה לו תעודת זהות לא יהיה אחראי לזנק שנגרם בשל הסתמכות על פעולה שבוצעה באמצעות אמצעי הזיהוי האלקטרוני שבשבב, בלא הרשאתו, אלא אם כן הסכים אחרת, בכתב.;

(4) בסעיף 33, האמור בו יסומן "(ג)" ולפניו יבוא:

"(א) החודר שלא כדין לחומר המחשב הכלול בשבב שבתעודת הזהות, דינו – מאסר חמש שנים.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (3)

מוצע לקבוע הוראות שעניינן חובות שיחולו על בעל תעודת זהות אלקטרונית בכל הנוגע לשמירתה ולדיווח על פגיעה בשליטתו בה, אחריות בעל התעודה בשל שימוש בתעודה בלא הרשאתו ועבירות פליליות בגין חדירה למידע ולחומר המחשב המצוי על השבב ובגין פעולות לזיוף התעודות.

על פי המוצע נדרש התושב לנקוט אמצעים סבירים לשם שמירה על תעודת הזהות, ובכלל זה חייב הוא לשמור עליה במקום מאובטח, להימנע מהשאתה בלא השגחה, ולשמור את התעודה בנפרד מהקוד הסודי המאפשר שימוש בה. כדי למנוע מצבים של שימוש לרעה בתעודה בידי מי שאינו בעל התעודה נדרש התושב להודיע לפקיד הרישום או למי שיקבע שר הפנים, מיד כשנודע לו כי התעודה אבדה, או נגנבה, או הגיעה לרשות גורם אחר. במקרה כזה, התעודה תוכנס ל"רשימת תעודות מבוטלות", וגורם מסתמך יוכל, בטרם הסתמך על הפעולה שבוצעה, לבדוק אם אין המדובר בתעודה שבוטלה.

יצוין כי תושב שהונפקה לו תעודת זהות לא יהיה אחראי לזנק שנגרם בשל הסתמכות על פעולה שבוצעה באמצעות אמצעי הזיהוי האלקטרוני שבשבב, בלא הרשאתו, אלא אם כן הסכים אחרת, בכתב. סעיף זה מבחיר את חלוקת האחריות בין בעל התעודה לבין מסתמך פוטנציאלי.

לפסקה (4)

מוצע לקבוע הוראות עונשיות בגין ניסיון פריצה לחומר המחשב שעל התעודה, או ניסיון לזיוף התעודה.

תוקף משפטי, אלא כאמצעי הזדהות ואבטחת מידע כדי לאפשר גישה מאובטחת ומבוקרת ליישומים או למאגרי מידע, ובמובנים רבים, היא תחליף ל"סיסמא" המוכרת ממערכות מחשב, אך ברמת אבטחה גבוהה יותר ("אימות חזק" – Strong Authentication). התעודה האלקטרונית לאימות משמשת במובן זה, מעין "זיהוי אלקטרוני" של התושב בתחום העולם האלקטרוני-וירטואלי. לאור האמור לעיל, הגישה לאמצעים אלו והשימוש בהם, יהיו נתונים בידי בעל התעודה בלבד, או בהרשאתו. הגישה והשימוש האמורים לעיל, יתבצעו באמצעות "קוד מספר אישי סודי" (PIN-CODE), שיימסר לתושב יחד עם קבלת תעודת הזהות, או בדרך אחרת.

(3) אמצעי חתימה, אמצעי לאימות חתימה ותעודה אלקטרונית כהגדרתם בחוק חתימה אלקטרונית, שייכללו על פי בקשת בעל התעודה בלבד: אמצעים אלו יאפשרו להשתמש בתעודת הזהות גם לצורך חתימה אלקטרונית. האפשרות להשתמש בתעודת הזהות לצורך כך, תינתן רק לאחר שבעל התעודה נתן הסכמתו מדעת לשימוש זה. יובהר כי לאחר שנתן בעל התעודה הסכמתו לכך, יחולו עליו כל ההסדרים והמחויבויות שבחוק חתימה אלקטרונית, לרבות חובתו לנקוט אמצעים סבירים לשמירה ולשליטה על אמצעי החתימה שברשותו. כמתחייב בחוק חתימה אלקטרונית, הגישה לאמצעים אלו והשימוש בהם, יהיו נתונים לבעל התעודה בלבד, או בהרשאתו. הגישה והשימוש האמורים לעיל, יתבצעו באמצעות שיטה שתיקבע, כגון "מספר אישי סודי" שיימסר לתושב יחד עם קבלת תעודת הזהות, או בדרך אחרת שתבטיח את שליטתו בתעודה.

(4) פרטים נוספים כפי שיקבע שר הפנים בתקנות. בתקנות כאמור ייקבעו גם אופן שמירת הפרטים הנוספים, הרשאת הגישה אליהם והשימוש בהם.

(ב) העושה מעשה כאמור בסעיף קטן (א) לצורך זיוף תעודת זהות, ובכלל זה לצורך זיוף חומר מחשב הכלול בה כאמור בסעיף 25(ב), דינו – מאסר שבע שנים; לעניין זה, "זיוף" – כהגדרתו בסעיף 414 לחוק העונשין, התשל"ז-1977;

(5) בסעיף 47(א), אחרי פסקה (6) יבוא:

"(7) השימוש בתעודת זהות לצורך הזדהות בתקשורת אלקטרונית וביצוע חתימה אלקטרונית כהגדרתה בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001; תקנות לפי פסקה זו יותקנו בהסכמת שר המשפטים ושר האוצר:"

תיקון חוק
הדרכונים

37. בחוק הדרכונים, התשי"ב-1952, בסעיף 6, אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) לקבוע כי דרכון או תעודת מעבר יכולו אמצעי זיהוי ביומטריים, נתוני זיהוי ביומטריים או חומר מחשב אחר; לעניין זה –

"אמצעי זיהוי ביומטריים" ו"נתוני זיהוי ביומטריים" – כהגדרתם בחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התשס"ח-2008;

"חומר מחשב" – כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995."

תיקון חוק
חופש המידע

38. בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, בסעיף 14, אחרי פסקה (12) יבוא:

"(13) הרשות כהגדרתה בחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התשס"ח-2008."

תחילה

39. (א) תחילתו של חוק זה ביום¹⁵.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), תחילתו של סעיף 29(א) ביום שבו יוחלו הוראות חוק זה על כלל התושבים לפי סעיף 40(3).

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (5)

ביומטרי מהנכנסים לתחומן. הדרכון האלקטרוני החדש יכול לכלול אמצעים ביומטריים של תמונות תווי הפנים ותמונות טביעות האצבע, כתמונות בלבד, תוך הגנה עליהן ואבטחתן, על פי התקנים הבין-לאומיים הרלוונטיים. השוואה ביומטרית של תמונת תווי הפנים תתאפשר בביקורת הגבולות בישראל ובביקורת הגבולות במדינות מחוץ לישראל; ואולם השוואה ביומטרית של טביעות אצבע תתאפשר רק בביקורת הגבולות של מדינת ישראל, אלא אם כן ייחתמו בעתיד הסכמים בילטרליים הדדיים עם מדינות אחרות לעניין זה.

סעיף 38 מוצע לתקן את חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, כך שהוראות החוק האמור לא יחולו על הרשות שתוקם על פי החוק המוצע, זאת לאור רגישות המידע המצוי במאגר, והצורך למנוע העברת מידע המצוי בו שלא בהתאם להוראות החוק המוצע.

סעיף 39 מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק תהיה במועד מאוחר למועד פרסומו, אשר ייקבע בעת הכנת החוק לקריאה שנייה ולקריאה שלישית בכנסת, זאת כדי לאפשר היערכות של משרד הפנים וגורמים אחרים, להפעלתו. עם זאת מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק תהיה

מוצע להסמיך את שר הפנים בהסכמת שר המשפטים ושר האוצר לקבוע תקנות לעניין השימוש בתעודת זהות לצורך הזדהות בתקשורת אלקטרונית וביצוע חתימה אלקטרונית כהגדרתה בחוק חתימה אלקטרונית.

יצוין כי במקביל לתיקון המוצע בחוק המרשם תפורסם הצעת חוק לתיקון חוק חתימה אלקטרונית שעניינה הנפקת תעודות אלקטרוניות לחתימה אלקטרונית מאושרת על ידי המדינה או תאגיד ציבורי.

סעיף 37 מוצע לתקן את חוק הדרכונים כך שיהיה ניתן לקבוע בתקנות מכוח החוק האמור כי בהתאם להסדר המוצע בהצעת החוק, יכול מסמך נסיעה אמצעים ביומטריים אשר ניטלו לפי החוק המוצע, או נתונים ביומטריים שהופקו מהם. שילוב האמצעים או הנתונים הביומטריים במסמכי נסיעה, יתבסס על תקנים בין-לאומיים של ארגון התעופה האזרחית הבין-לאומי (ICAO) ושל ארגון התקינה הבין-לאומי (ISO). תקנים אלה גובשו בשנים האחרונות, ובמיוחד לאחר מתקפת הטרור בארצות הברית ב-11 בספטמבר 2001, אשר בעקבותיה החלו מדינות מערביות, ובראשן ארה"ב, לדרוש זיהוי

¹⁴ ס"ח התשנ"ט, עמ' 226.

¹⁵ מועד התחילה ייקבע בעת הכנת החוק לקריאה שנייה ולקריאה שלישית בכנסת.

- (1) עד יום תחילתו של חוק זה יקבע השר, בהתייעצות עם שר האוצר, בצו, תקופת מבחן שבמהלכה יחולו הוראות חוק זה על קבוצות תושבים שיקבע, במטרה לבחון בתקופה זו את אופן יישום הוראות החוק על קבוצות אלה; בצו כאמור יקבע השר את העניינים שייבחנו בתקופת המבחן ואת המדדים להצלחתו;
- (2) 60 ימים לפני תום תקופת המבחן, לכל המאוחר, ידווחו ראש הממשלה והשר לוועדת השרים ליישומים ביומטריים, לוועדת הכנסת ליישומים ביומטריים ולוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, על ממצאי הבחינה כאמור בפסקה (1);
- (3) השר רשאי, לאחר הדיווח לפי הוראות פסקה (2), באישור הוועדות האמורות באותה פסקה ובהתייעצות עם שר האוצר, לקבוע, בצו, כי ההוראות לפי חוק זה יחולו על כלל התושבים, ורשאי הוא לקבוע כי ההחלה כאמור תהיה הדרגתית, בהתאם לצווים שיקבע.

ד ב ר י ה ס ב ר

נוספים. מכאן, שיכולים להיות הבדלים משמעותיים בין "ניסויי מעבדה" לבין מימוש בפועל של מערכת ספציפית, בתנאי סביבה (לחות, חום, תאורה וכיוצא"ב). לפיכך, בתקופת המבחן ייבחנו הפרמטרים וההיבטים היישומיים המשפיעים, באופן מעשי ובתנאי סביבה אמיתיים ומייצגים, באופן שיהיה ניתן לקבוע את תקפותם לפני יישום החוק על כלל תושבי המדינה.

כאמור לעיל, יופעל החוק המוצע, בתקופת המבחן, רק על קבוצות תושבים שיקבע שר הפנים, ולמשך תקופה שיקבע. בתקופת המבחן יונפקו תעודות זהות ומסמכי נסיעה בהיקפים מוגדרים כפי שיקבע שר הפנים תוך יישום הוראות החוק המוצע בכל הנוגע לשילוב המידע הביומטרי במסמכי זיהוי אלה, ובחינת תהליכי העבודה של עובדי משרד הפנים וגורמים נוספים, מול התושבים ומול הרשות המאגרי הביומטרי.

לפי המוצע, לקראת תום תקופת המבחן ידווחו ראש הממשלה ושר הפנים לוועדת השרים ליישומים ביומטריים, לוועדת הכנסת ליישומים ביומטריים ולוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, על תוצאות הפעלת החוק בתקופת המבחן. לאחר הדיווח וקבלת אישור הוועדות, יהיה רשאי שר הפנים לקבוע, בהתייעצות עם שר האוצר, כי הוראות החוק המוצע יחולו על כלל האוכלוסייה, והוא יהיה רשאי גם במקרה זה, לקבוע כי ההחלה כאמור תיעשה בצורה הדרגתית, בהתאם לצווים שיקבע. ייתכן כמובן כי הניסיון שיצטבר בעת החלת הוראות החוק בתקופת המבחן ידרוש גם תיקוני חקיקה בחוק המוצע, שיערכו במקביל.

העונשין שבסעיף 29(א) המוצע, החלות לעניין מי שמסרב למסור אמצעי זיהוי ביומטריים בשלב ההרכשה תהיה רק לאחר שיחליט שר הפנים להחיל את הוראות החוק המוצע על כלל התושבים לפי סעיף 40(3) להצעת החוק, זאת כדי ליישם את החוק באופן מידתי ולא לפגוע באותם אנשים שייכללו בהגדרת האוכלוסייה שתשתתף בתקופת המבחן, טרם החלת החוק באופן מלא על כלל תושבי המדינה.

סעיף 40 מוצע לקבוע כי החוק המוצע יוחל בהדרגה, בהתאם להוראות המפורטות בסעיף המוצע.

עד יום תחילתו של החוק המוצע, יקבע שר הפנים בהתייעצות עם שר האוצר, בצו, תקופת מבחן לחוק. תקופת המבחן תאפשר בחינה מהימנה וקונקרטית בתנאים הקיימים במדינת ישראל, של אופן יישום החוק על כל מרכיביו, לגבי אוכלוסיות מוגדרות שייקבעו בצו, כולל היבטים ציבוריים, טכנולוגיים, תפעוליים ואלו הנוגעים להגנה על הפרטיות, זאת בטרם יוחלט על הפעלת החוק לגבי כלל התושבים. השר יקבע בצו את העניינים שייבחנו בתקופת המבחן ואת המדדים להערכת הביצועים בתקופת המבחן ומידת ההצלחה שהושגה בה, כמו גם נושאים המחייבים הערכה מחדש או שיפורים.

בין השאר, ייבדקו רמות הדיוק של הטכנולוגיות שנבחרו, הן מבחינת יכולת הזיהוי ואימות הזהות, והן מבחינת אחוזי ה"דחייה" של תושבים תמימים. רמות הדיוק תלויות מאוד באופן הבדיקה והדיווח, בגודל מדגם הבדיקה, באיכות האמצעים הביומטריים שניטלו, בתנאי הסביבה של בדיקת ההשוואה הביומטרית, ובפרמטרים